

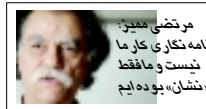
تدوین ۱۴۸ اثر فرهنگی

گفت و گو با دکتر علی انتظاری،
مسئول طرح آمارگیری جامع فرهنگی کشور

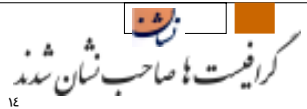
طرح آمارگیری جامع فرهنگی کشور در استفاده سال ۱۳۹۴ به همت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری مرکز آمار ایران، سازمان مدیریت و برنامه ریزی و جهاد دانشگاهی اجرا شد. این طرح علاوه بر تأمین اطلاعات فرهنگی کامل، شناخت امکانات و داشته‌های فرهنگی را از سویی و نیازها و کمبودهای این حوزه را از سوی دیگر آشکار می‌سازد و موجب شفافیت وضعیت فرهنگی کشور می‌شود. از آنجا که پیش‌شرط اصلی برای برنامه ریزی، شناسایی امکانات و نیازهاست، دستاوردهای این طرح می‌تواند در تصمیم‌گیری و برنامه ریزی سوزن‌نوا و مدیران فرهنگی کشور راهگشا و راه‌نما باشد. به تازگی انتشار نشریات آماری و فهرستگان نتایج این طرح در مجله‌های مختلف با عنوان کلی فضاهای فرهنگی ایران و به شکلی گویا و با نوع واحدهای فرهنگی آغاز شده است. به بهانه انتشار نشریات آماری و فهرستگان این طرح با دکتر علی انتظاری، مسئول طرح آمارگیری جامع فرهنگی کشور درباره مسائل امیر و ویژگی‌های این طرح گفت‌وگو کرده‌ایم.

دیدگاه‌های موافقان و مخالفان درباره طرح معافیت مالیاتی کتابفروشان

کتابفروشان، خلعتبری، همایی اقبال، نوید کویبی و باقرزاده دیدگاه‌هایشان را در باره طرح معافیت مالیاتی کتابفروشان با کتاب هفته در میان گذاشته‌اند

مرتضی مختاری
روزنامه نگاری کل ما
نیست و ماقصدا
طراح «نشان» بوده ایم

گزارش نشست مطبوعاتی یک‌همایش
www.Write4kids.com
حکمت مطهر در ۶ جلد می‌آید
بدون مقدمه؛ چند تصویر از بازار کتاب گیلان
منطقه ۱۴
بررسی هری پاتر

گفت و گو با لیلی فرهادپور، نویسنده

مرزهای تخیل و واقعیت

لیلی فرهادپور را بیشتر به عنوان روزنامه‌نگار می‌شناسید تا نویسنده یا این‌همه او در سال‌های اخیر، کمتر به روزنامه‌نگاری پرداخته و بیشتر وقتش را نوشته بوده است. کتاب «مرزهای تخیل و واقعیت» از آن نوعی است که با نثر روان و آراسته، اما فواید بسیار در این کتاب، مجموعه قصه «کوکو پستی» انجام شده است. با این توضیح که لیلی فرهادپور، دستان در دست چاپش را دارای اهمیت بیشتری می‌داند و به آن بیشتر بها می‌دهد.

پشت این صفحه ساده
خبرهایی هست

کتابخانه‌های دیجیتال

www.Write4kids.com

کاربرد تکنیک
علت و معلول
در نوشتن

۱۲

گزارش نشست مطبوعاتی یک‌همایش

حکمت مطهر در ۶ جلد می‌آید

سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران با همکاری ۲۰ سازمان و نهاد علمی و فرهنگی کشور همایش «حکمت مطهر» را با حضور اندیشمندان و پژوهشگران داخلی و خارجی در تبریز و بررسی شخصیت فکری استاد شهید مرتضی مطهری برگزار می‌کند.

بدون مقدمه؛ چند تصویر از بازار کتاب گیلان

منطقه ۱۴
بررسی هری پاتر

۱۵

انتشار علمی و فرهنگی

اسب سرخ
نویسنده: جان آلتون مک
مترجم: سعید موسی طالقباغیان
قیمت: ۵۰۰۰ ریال

افسانه‌های راز و خیال
نویسنده: ابرار آل بو
مترجم: شجاع الدین شفا
قیمت: ۱۶۰۰۰ ریال

داستان‌های لتونی
نویسنده: یان نی دره
مترجم: زوسی ارباب
قیمت: ۱۲۰۰۰ ریال

مراقب باشید! این کتاب در دسترس نیست. اگر می‌خواهید این کتاب را بخرید، به آدرس زیر مراجعه کنید. این کتاب در دسترس نیست. اگر می‌خواهید این کتاب را بخرید، به آدرس زیر مراجعه کنید.

پروانه‌های عرصه خبر

هومان با برگزاری کنگره شهدای عرصه خبر اولین کتاب با این مضمون منتشر شد. خبرنگار کتاب هفته در تماس با دبیرخانه همایش مذکور کتب اطلاع کرد که اولین عنوان از این کتاب‌ها با عنوان «پروانه‌های عرصه خبر» از سوی نشر شاهد منتشر شده است و قرار است کتاب دیگری نیز ناشرشده روانه بازار نشر شود. پروانه‌های عرصه خبر اثر مصحح محترم هم با همکاری و حمایت اولی‌اداره کل، پیمان‌ها و براسم بنیاد شهید انقلاب اسلامی ادی ماه اسفند منتشر شده شرح حال تعدادی از خبرنگاران شهید دوران دفاع مقدس است. طبق آمار به دست آمده تعداد شهدای عرصه خبر بالغ بر ۱۵۰ نفر است.

کتاب در نمایشگاه فرهنگی

ناشنوایان

دومین نمایشگاه محصولاتی فرهنگی و اثر هنری از جمله کتاب به مناسبت یورگاشت زنده‌یاد جبار باججه‌پایان برگزار می‌شود.

مدیرمسئول فرهنگی «هنری فرجام جام‌نیم بااعلام این مطلب به خبرنگار کتاب هفته گفت: در این نمایشگاه که از ۱۶دی تا ۲۰پهمن ماه در محل بیاد آفرینش‌های هنری نیوران برگزار می‌شودبخشی ویژه کتاب‌تخصص دارد» وی افزود: در بخش کتاب، در عنوان از تألیفات ناشنوایان کشور، تعدادی از کتاب‌های سازمان بهزیستی در مورد ناشنوایان و عنوان متعدد دیگری کتاب به نمایش در می‌آید. بهزاداشتری ادامه داد: کتاب‌های تألیفی ناشنوایان در موضوع گردشگاه است. البته کتاب‌های دیگری نیز که توسط یکی از ناشنوایان لیونگرافی شده، به معرض نمایش در می‌آید. بیاد آفرینش‌های هنری نیوران در تالهای خیابان پاسداران واقع است. علاقه‌مندان می‌توانند برای کتب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۲۶۴-۵۲۸۳۴تماس بگیرند.

کتابخانه‌های وقفی از قانون

کتابخانه‌های عمومی خارج شدند

مجلس، کتابخانه‌های وقفی کشور را از قانون تأسیس و نحوه اداره کتابخانه‌های عمومی کشور معاف کرد.

براساس یکی از مواد اصلاحی لایحه نحوه اداره کتابخانه‌های عمومی کشور که از شورای نگهبان برگردانده شده است، کتابخانه‌های ملی، آستان قدس رضوی (ع)، حضرت (معضومه‌اس)، حضرت عبدالعظیم(ع) احمدین موسی(ع)، آیت‌الله العظمی محمد تقی(ع) و مجلس شورای اسلامی تابع ضوابط و مقررات مربوط به خود و کتابخانه‌های وقفی، تابع وقف نامه است. از سوی دیگر و براساس ماده ۱۲ اصلاحی این لایحه، شهرداری‌ها می‌توانند مقدار مناسبی از اراضی متعلق به خود را برای ساختمان کتابخانه‌های عمومی طرح‌های توسعه شهری به صورت بلاعوض در اختیار انجمن کتابخانه‌ها قرار دهند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در دیدار با اصحاب فرهنگ و هنر، فریختگان، مدیران مطبوعات، نمایران و نویسندگان استان هرمزگان با تأکید بر اینکه توسعه اقتصادی و سیاسی بدون توسعه فرهنگی اتفاق نخواهد افتاد، افزود: توسعه فرهنگی و انسانی زیربنای بقا می‌گردد.

به گزارش روابط عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، احمد مسجدجامعی، بررسی جایگاه استان هرمزگان را از منظر محل تلاقی اقوام و گروههای مختلف در منطقه با استفاده از پژوهش‌ها و تحقیقات جدید ضروری خواند و گفت: هرمزگان محل تلاقی گروه‌هایی است که از فرهنگ مشترک ایرانی پاسداری می‌کنند و هویت ایرانی مشخصی دارند و دستخاست با سنتس فرهنگ ایرانی روشن است.

مسجدجامعی، هرمزگان را به دلیل گونه‌گونی اقوام مهاجرپذیری، تنوع گردشگاهها، پتانسیلهای میراث فرهنگی و معموی و تنوع جغرافیا و آب و هواد ایران کوچک، خواند و گفت: همه گروه‌های فرهنگی و اقوام گوناگون در این استان گردهم آمده و در دی با تأکید بر حضور و مشارکت بیشتر استان در تولیدات فرهنگی کشور، افزود: استان هرمزگان نه تنها در پیشخان فرهنگی کشور بلکه در پیشخان فرهنگی منطقه نیز باید کالای فرهنگی بیشتری عرضه کند.

مسجدجامعی، کتب هویت واحد منطقه‌ای را نیازمند تولید فرهنگی بالا خواند و

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در دیدار با اصحاب فرهنگ و هنر در هرمزگان

توسعه فرهنگی و انسانی، زیربنای توسعه همه‌جانبه است

گفت: بدون تولید فرهنگی به انفعال خواهیم رسید و نمی‌توان تأثیرگذار بود و تنها با تولید بیشتر در حوزه فرهنگ است که می‌توان در عرصه ملی و فراملی مشارکت و حضور فعال داشت.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه سخنان خود، سهم و میزان مشارکت استان هرمزگان در منطقه را با توجه به ظرفیت بالای این استان ناچیز خواند و گفت: با توجه به وجود گروه‌ها و اقوام مختلف در استان باید در تقویت و تکامل فرهنگی یک هویت ایرانی تلاش و استان را به پایگاهی برای انجام فعالیت‌های ملی تبدیل کرد.

مسجدجامعی با تأکید بر اینکه مجموعه فرهنگی جنوب باید بتواند از هویت فرهنگی خود دفاع کند، برگزاری و احیای جشنواره‌های فرهنگی جنوب در استان، هفته‌های فرهنگی ایران در کشورهای همجوار به نمایندگی از ایران و ایجاد مجموعه فرهنگی را در این زمینه مفید خواند.

وی در ادامه سخنان خود پیشینه‌ها، کره‌سال آینده در استان به نام سال فرهنگ و هنر نامگذاری شود و ایران آموداری کرد و آمارانه کارنامه ۲۵ساله فرهنگ انقلاب در استان، جایگاه استان در سطح ملی ارتقا یابد.

در این مراسم محمد مسجدجامعی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و عبدالعسین متقایی استاندار هرمزگان، تقاضای توسعه فرهنگی هرمزگان را با توجه به امکانات اعتباری مرکز و استان هرمزگان، قابلیت، ظرفیت و ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی منطقه امضا کردند.

نشست بسیجیان اهل قلم در اصفهان

سومین نشست بسیجیان اهل قلم در اصفهان برگزار شد. در این نشست که ۲۵۰ بسیجی نویسنده شرکت داشتند از ۵۰ مقاله رسیده، ۵مقاله به عنوان مقاله برتر معرفی شد. همچنین در این نشست اعلام شد ۲۵۰ بسیجی نویسنده با نشریات سراسری همکاری دارند. در این نشست که با هدف سازماندهی بسیجیان نویسنده و استفاده از فعالیت‌های آنان در امور فرهنگی برگزار شد، حجت‌الاسلام و المسلمین محمدرضا منیج مسؤول حوزه نمایندگی ولی فقیه در سپاه منطقه اصفهان در سخنانی ضمن تشریح اهمیت کار نویسندگی با اشاره به اینکه در دین اسلام به قلم و نویسندگی توجه خاصی شده است، اظهار امیدواری کرد نویسندگان بسیجی بیشتر مطالبی را گزارش کنند که برای جامعه مفید باشد و دین اسلام بر آن تأکید کرده باشد.

انجبار کوتاه

- همایش عرفان در ادبیات فارسی با هدف معرفی عرصه‌های از عرفان در شعر و ادبیات ایران در بالای کتابخانه ملی ترکیه در آنکارا برگزار شد.
- فرهنگخانه آیت‌الله سلمه با برگزاری مسابقه کتابخوانی از کتاب «قلب قرآن» از آثار شهید آیت‌الله منتظری کرده است.
- فرهنگسرای اقوام به مناسبت آژا رسیدن ماه محرم اقدام به برگزاری مسابقه بزرگ کتاب‌نویسی تحت عنوان «این‌ها عبادت‌های اولاد ما» انجام داد.
- نمایشگاه کتاب دانشگاهی با موضوعات مختلف در ساختمان مرکزی دانشگاه گیلان گشایش یافت.
- فرهنگخانه آیت‌الله سلمه جشن همیمن علم‌المهدی در دست گشایش کرد.
- سومین همایش انجمن نویسندگان و معلمان فصلی سیبویه در بالا علامه امین کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران برگزار شد.
- محمدحسین مراسم شب شعر عاشورا در آخرین هفته نوروزین ماه سال آینده در شیراز برگزار می‌شود.
- هفته خبرنگاران دفاع مقدس راست به سپاه حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و سازمان فرهنگی - هنری شهرداری تهران، اقدام به عضوگیری جدید نموده است.
- نشست‌ها و سخنرانی‌های فرهنگی پژوهشگاه مردم‌شناسی که به علت محدودی در محسبت زنگان به متوقف بود، نود مجدداً کار خود را آغاز کرد.
- انتشارات سپهرزاده، انتشارت کتب پژوهشی «روز ۱۱ دی ماه کتاب‌های خوب را می‌شناسیم» عرضه کرد و ۱ میلیون تومان درآمد حاصله از آن را جهت کمک به تلازنگان بم به حساب جمعیت ملالان احمر واریز کرد.
- ششمین نشست ادبی شکوفه‌های خیابان در فصل‌های قدس قم برگزار شد.
- اولین کنگره رمان عربی - آلمانی با شرکت چهره‌های برجسته رمان‌نویسی آلمانی و عربی با شعار گفتگو و راهم راه و راه برگزار شد.
- همایش‌های کودک و واکتیم اجتماعی، مراسم پذیر دانش لنگکلوو ایران برگزارشدت کتاب کوچه در پنجم ماه سال جاری توسط پژوهشگاه مردم‌شناسی سازمان میراث فرهنگی برگزار می‌شود.
- سی و نهمین جلسه شاهنامه‌شناسی با حضور «یوسفعلی میرشکانه» توسط مرکز آرش‌پایه‌های امین هنر، روزی برگزار شد.
- کتاب خاطرات آیت‌الله به‌شیده «فرجام خمینی(ع)» از دفتر ادبیات انقلاب اسلامی توسط انتشارات سوره مهر به چاپ رسید.
- نخستین نشست «ادبیات دانشجویم ایران» با حضور اعضای کانون‌های ادبی دانشگاه‌های تهران در پانوی فرهنگی کتاب با برگزار شد.
- سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران اقدام به برگزاری مسابقه «موضوع کتابخوانی و نشر آن در توسعه فرهنگی به‌دائر کتب کودک و خانواده به‌عنوان عضوی از جامعه» در اسرافاز دوستی کودکان را با کتاب پربوده نموده است.

تعمیرات
دوست و همکار خانم‌ی
جناب آقای امان‌الله قنبری پور
سرپرست محترم کتابخانه سازمان آموزش‌های
علمی و صنعتی ایران
فقدان غیرمترقبه جنابان، برادر و خواهران و نزدیکان
بسیاری که در اثر زلزله بم از دست دادید، قسمی سنگین
بر جانمان بود، ما و در این جمعیت جنگا، دو ضم خود
شریک بماندیم. برای شما و بازماندگان محترم آرزوی
سیر و سلامتی داریم.
مصطفی حقینی، علمی‌اگیر بزمون، عبدالعسین
آزادنگ، ارباب، فریدون حادق‌چغفری

پایگاه اطلاع‌رسانی
www.prcm.gov.ir
آخرین اخبار حوزه فرهنگ، هنر و ادبیات
و افتخارات برجسته
ارسال نظرها و پیشنهادها
آشنایی با مستشرقان و نویسندگان و فرهنگیان ارشد اسلامی
چون با سایر پایگاه‌های اطلاع‌رسانی فرهنگی
پایم تر ۳۸۴۲۹۷
ارتباط برحسب منطقه یا مسئولان
تلفن کویا ۳۸۴۲۹۷
و خدمات ارتباطی با اعضای حوزه‌های فرهنگی

اطلاع‌رسانی شایسته ارتباط و دوستی،

آرامان ماست

دوستان، همکاران، عزیزان،

میل‌نشینت

۱۳۸۲

انتصاب دبیرشورای گسترش زبان و ادبیات فارسی

احمد مسجدجمعی،وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی، طی حکمی اعلی‌صدر محمدخانی، را به سمت دبیر شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی منصوب کرد.

به گزارش روابط عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی،دین حکیم امدت،است.نظربه اهمیت نقش زبان و ادبیات فارسی در گسترش فرهنگ عمومی و حفظ هویت وحدت‌ملی،بااعتنا به پیشینه علمی و فرهنگی ارزشمند،جایمعلی را به عنوان دبیرشورای گسترش زبان و ادبیات فارسی منصوب می‌کنم.محمدخانی عضو دانشنامه زبان و ادب فارسی فرهنگستان زبان و ادب فارسی و چاپ آثاری دربارهٔ بزرگان معاصر زبان و ادب اسلامی را برعهده داشته است.وی همچنین مدیرمسئول و سرمدفصلنامه ترجمه بوده و در سال ۱۳۷۳تکون سرمدیر کتاب ماه ادبیات و فلسفه بوده است.

مدرسه سازی انجمن ناشران آموزشی در بجم

انجمن ناشران کتاب های آموزشی برای کمک به دانش آموزان زلزله زده بیم، در این شهر مدرسه می سازد.

پنجی هفتگی، رئیس هیأت مدیره انجمن ناشران کتاب های آموزشی با اعلام این خبر به خبرنگار کتاب هفت گفته: به دنبال فاجعه زلزله بم انجمن ناشران کتاب های آموزشی تصمیم گرفت به عنوان یک مؤسسه فرهنگی به طور مستقل مدرسه ای در شهر بم احداث کند.

شده،دست اندرکاران و مسئولان کشور کمترین لغزش یابی غلافی را در این مورد انجام دهند،زبان های بزرگی را در بی خواهد داشت.

رئیس هیأت مدیره انجمن ناشران کتاب های آموزشی دربارهٔ زمان ساخت مدرسه گفت: ناشران انجمن تعهدات لازم را دربارۀ این موضوع ارائه داده‌اند و زمانی که اقدامات ضروری برای رفع نیازهای اولیهٔ زلزله‌زدگان انجام و امکان مدرسه‌سازی فراهم شود، نیروهای از سوی انجمن برای ساخت مدرسه به بم اعزام می‌شوند.

وی دربارهٔ سایر کمک‌های فرهنگی به زلزله‌زدگان بم توسط این انجمن گفت: انجمن ناشران کتاب های آموزشی با شروع به کار مدارس بم در صورتی که نیازهایی احساس شود، برای کمک‌های فرهنگی و آموزشی از قبیل اهدای کتاب، لوازم التحریر و... به دانش آموزان شهرستان بم آمادگی دارد.

دهقانی دربارهٔ انجمن ناشران کتاب های آموزشی به عنوان یک شکل صنفی اظهار کرد: ناشران کتاب های آموزشی برای تخصصی کردن فعالیت خود، چهار سال قبل تشکیل صنفی به نام انجمن ناشران کتاب های آموزشی را برای حمایت از حقوق اعضا تشکیل دادند که در حال حاضر ۲۵ ناشر آموزشی عضو این انجمن است.

اطلاعیه

وام اجاره به شرط تملیک

بیتدیس به اطلاع کلیه ناشران محترم که در سال ۱۳۸۱ موفق به دریافت معرفی نامه جهت دریافت وام اجاره به شرط تملیک شده‌اند، تاکنون موفق به دریافت آن نشده‌اند می‌رساند.حداکثر تا تاریخ ۲۲/۱۱/۸۱جهت رسیدگی مجدد معرفی نامه به اداره کل مراکز و روابط فرهنگی مراجعه نمایند.

اداره کل مراکز و روابط فرهنگی

نمایشگاه کتاب های درسی ایران در مشهد

کتاب های درسی مقاطع مختلف تحصیلی دانش آموزان مدارس ایران از تأسیس دارالفنون تا پیروزی انقلاب اسلامی در محل کتابخانه مرکزی آستان قدس به نمایش درآمد.

کتاب منتخب بررسی این نمایشگاه از بین بیش از ۲۶۰ عنوان کتاب درسی انتخاب شده که حدود ۴۰۰ عنوان آن چاپ سنگی است و بقیه را کتاب‌های چاپ برسی و عکس تشکیل می دهد.کتاب های به نمایش گذاشته شده در شهرهای مختلف ایران و نیز شهر های کلنده، بمبئی، برلین، سمرقند و نجف اشرف به چاپ رسیده است که از قدیمی ترین آنها می توان به کتاب های درسی معلمان اروپایی دارالفنون مانند بوهار (هندسه) و پولاک (تشریح بدن انسان) اشاره کرد. هدف از برگزاری این نمایشگاه نگهش برسد تاریخ آموزش و پرورش مکتوب ایران از تأسیس دارالفنون تا پیروزی انقلاب اسلامی و نیز بررسی تحولات و تغییرات نظام آموزشی در ایران در این برهه از تاریخ تعلیم و تربیت ایران است.

توزیع رایگان ۲۴ هزار جلد کتاب دینی

از ابتدای سال جاری تاکنون ۲۴ هزار جلد کتاب های دینی با موضوعات مختلف به ارزش ۱۱۰ میلیون ریال در بین اقشار مختلف جامعه توزیع شده است.

به گزارش روابط عمومی اداره کل اوقاف و امور خیریه تهران، این اداره در راستای انجام نیات و اوقاف خیرالذی و توزیع فرهنگ غنی اسلامی اقدام به انجام فعالیت های فرهنگی همچون برگزاری مسابقات قرآنی و نقاشی در سنین مختلف، کلاس های آموزشی و تقویتی، اردوهای تفریحی، زیارتی، کمک به کانون ها و مراکز فرهنگی، ایجاد نمایشگاهها، برگزاری مراسم اعیاد سوگوار و ها و همچنین توزیع و اهدای کتاب های دینی در سطح استان از طریق ادارات تابعه نموده است.

افزایش ۱۳ درصدی بودجه فرهنگی کشور در سال آینده

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس گفت: بودجه فرهنگی سال آینده ۱۳ درصد افزایش یافته است. امیدواریم با این افزایش اعتبار، از چالش هایی که در امر فعالیت بخش های فرهنگی با آن مواجه بودیم کاسته شود.

جلال جلیلازی، زاده، نماینده مردم سنندج، با اعلام این مطلب گفت: از آنجایی که حوزه فرهنگ و نهادهای فرهنگی در دنیا از اهمیت بالایی برخوردار است و زیربنای توسعه در هر کشور براساس توسعه فرهنگی است، باید به این حوزه توجه و احترام بیشتری شود. نماینده مجلس با اشاره به اینکه حوزه فرهنگ مورد بی مهری واقع شده، دست اندرکاران و مسئولان کشور کمترین لغزش یابی غلافی را در این مورد انجام دهند، زبان های بزرگی را در بی خواهد داشت.

رسانه ها

کتاب ماه دین

شماره ۷۰ و ۷۱ کتاب ماه دین ویژه شهریور ۱۳۸۲ منتشر شد. جنبش فکریگزایی معاصر در دهان اسلام، محمدکاظم رحمتی، کتاب شناسی زن در معارف اسلامی (۱) انجمن زنان پژوهشگر علوم انسانی، انتشارات علمی بریل، الهه شاه حسینی؛ معرفی کتاب هاینر در پژوهش های اسلامی آلمان، پیرا رضایی؛ مجله المنطق، مرحله تازه مناسبات فکری متفکران ایران و لبنان، محمد نوری و... از جمله مطالب این شماره کتاب ماه دین است.

تاریخ و جغرافیا

هفتاد و سومین شماره کتاب ماه تاریخ و جغرافیا منتشر شد. در این شماره می خوانید: گذر از سمرقند، عهقه، دکتر عبدالرسول خیرالدین؛ اطم‌الدوله و روزنامه سفر سوم مظفرالدین شاه به فرنگ، داتره جلالی بلیس جنوب ایران، حسن باستانی؛ در شروان در عهد شروشاهان، رحیم نیکبخت؛ تاریخ در اینترنت (قسمت سیزدهم)، میرهادی حسینی و...

کتاب های تازه، خبر و گزارش، نشریات تازه، نگاه آلمانی به کتاب های ماه آبان و فهرست کتاب های منتشر شده تاریخ و جغرافیا در آبان ۱۳۸۲ پایان بخش این شماره از کتاب ماه تاریخ و جغرافیا است.

علوم اجتماعی

شماره ۷۳ و ۷۴ کتاب ماه علوم اجتماعی ویژه آندیشه سیاسی در اسلام منتشر شد.

نیم نگاهی بر اندیشه زوال، ناگامی در دو عرصه غیر هم، مانی اقتصادی حکومت اسلامی، سیدجمال الدین، خدای اسلام و غرب، نظیر الدبشیه خلافت، بازمینی یک پژوهش و... از جمله مطالب این شماره کتاب ماه علوم اجتماعی است.

کودک و نوجوان

هفتاد و سومین شماره کتاب ماه کودک و نوجوان منتشر شد. صبح که شده، هوشتنگ مرادی، کرمانی با آوارهای سازه‌ای بر سر سازه کوچولو، هدیه شریفی، سلام رویاه، سیده شهره کاکلی؛ ادبیات نمایشی برای کودکان، محمدرضا لوئاد، وضعیت کتاب‌های علمی و آموزشی در آمریکا؛ ترجمه شقایق کندهاری، خوشخوانی؛ حقیقت و زیبایی و... از جمله مطالب این شماره است.

کتاب ماه هنر

شماره ۵۸ و ۵۹ کتاب ماه هنر با آثاری از دکتر سیدعلی محمد سجادی، دکتر منوچهر ستوده، منوچهر حمزه‌لو، نسرین مقامی، ناهید ذاکری، افشین نادری و... منتشر شد. در این شماره می خوانید: معماری و مصالح سنتی در قنات ایران؛ آداب در معماری ایرانی؛ بیشتر آلود یاران، پیک خدایان، نیایش با آب؛ کربلا، فرهنگ مردم و آب از جمله مطالب این شماره است.

مرحله دوم داوری جایزه جهانی کتاب سال

کار داوری کتاب های شناسایی شده از سوی دبیرخانه- جلدوه جهانی کتاب سال در دو حوزه مطالعاتی اسلام و ایران شناسایی آغاز شده است.

بر اساس اعلام روابط عمومی معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، با بررسی های هیأت داوران در این حوزه ۲۴ اثر در حوزه مطالعات اسلامی و ۲۶ اثر در حوزه مطالعات ایران به دور دوم داوری راه پیدا کردند.

زبان قالب آثار در این دوره انگلیسی و پس از آن فرانسوی، روسی، عربی، ترکی و هندی درده های بعدی قرار دارند.

حق التألیف کتاب ۶۵ نویسنده برای بم

۶۵ نفر از نویسندگان و شاعران کودک و نوجوان، حق التألیف یکی از کتاب های خود را به بیچه های بم اهدا کردند.

به دنبال اطلاعیه پیشین جمعی از نویسندگان و شاعران بمی بر اختصاص حق التألیف یک کتاب برای ساخت کتابخانه کودک و نوجوان در بم عده دیگری از دست اندر کاران ادبیات کودک و نوجوان نیز به این جمع پیوستند تا کنون تعداد کسانی که برای مشارکت در این کار اعلام آمادگی کرده‌اند، به ۶۵ نفر رسیده است.

این عده ضمن دعوت از همه دست اندر کاران ادبیات کودک و نوجوان با هر تفکر و دیدگاهی که دارند، بزودی به منظور تعیین هیأت امانا و بیگیری چگونگی اجرای طرح نوشتنی، را برگزار خواهند کرد. این حرکت به هیچ گروه نهاد و انجمنی منسوب نیست و اهل قلم به عنوان افراد حقیقی در آن حضور دارند.

در میان این ۶۵ نفر اسامی افرادی چون احمد رضا احدی، قیصر امیر پور، مهدی جویانی، ابراهیم زاهدی، مطلق، سیدمهدی شجاعی، فریدون عموزاده خلیلی، حمید هنر جو، مصطفی رحماندوست، عرفان نظر آهاری، محمدرضا کتاب و... به چشم می خورد.

کانون قلم چی مدرسه می سازد

کانون فرهنگی آموزشی قلم چی، دو باب دبیرستان نمونه دولتی در شهرستان کرج و نظریه آید کرج احداث می کند. جواد معدن، دانش‌مؤول روابط عمومی کانون فرهنگی آموزشی قلم چی به خبرنگار کتاب هفته گفت: در سال ۱۳۸۰، پیش‌دانشگاهی فدک توسط کانون قلم چی در منطقه یافت آباد تهران به بهره‌برداری رسید. سپس از زلزله استان قزوین هم، دو باب مدرسه توسط این کانون احداث شد و به بهره‌برداری رسید. همچنین این کانون دو باب مدرسه در شهرستان کرج و نظریه آید کرج احداث می کند که با آغاز سال تحصیلی آینده در مهرماه سال ۱۳۸۲ به بهره‌برداری خواهند رسید.

معدن‌دار در ادامه گفت: کانون قلم چی تمام مراحل ساخت این مدارس را تا مرحله بهره‌برداری انجام می دهد. همچنین این کانون در ساخت مدرسه در شهرستان زلزله زده بم با همکاری ناشران کتاب های آموزشی، مشارکت دارد.

شماره ۱۳۳، شنبه ۱۷ تیر ۱۳۸۲ ۳

نادر فاشری

ناصر فاشری

پس از تصویب طرح معافیت مالیاتی ناسران دو سالی بود که کتابفروشان نیز به عنوان یکی از اصناف بازار نشر در صدد تصویب طرحی مشابه در رابطه با فعالیت‌های فرهنگی خود بودند. چندی پیش طبق موافقت‌نامه‌ای که بین وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و مدیر امور مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی به عمل آمد، این کتابفروشان نیز توانستند از امتیازی مشابه برخوردار شده و در زمره معافان مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی درآیند.

بازار کتاب و شمارگان کم کتاب های منتشره، تقاضای فروش پایین کتاب در عرصه کتاب‌های غیردرسی و توزیع نامناسب و ضعف کتاب باعث شده است که تعدادی از کتابفروشان با تعطیل کردن یا تغییر کاربری معارض خود، از کار فرهنگی پرودم‌سری مثل فروش کتاب، صرف نظر کرده و درآمد خود را در جای دیگری جست‌وجو می‌کنند. این روند در حال افزایش نیز هست و مزایای کتابفروشی یکی پس از دیگری به مغازه‌های پوشاک، مواد غذایی و… تبدیل می‌شوند. شاید افساسی نواقضه معافیت مالیاتی کتابفروشان تاچندکی از سوی دولت برای ترغیب کتابفروشان به ماندن در این پیشه و عدم تغییر شغل باشد.

اماغیر از این طرح - که از جمله طرح های حمایتی دولت از صنعت نشر کشور محسوب می شود- تا به حد زیادی در دسترس صنعت نشر کشور و کودکان کتابد و تا به حد محدود میان دستفروشان کتاب صنعت نشر استقبال رده‌ور شده است. گزارش زیر به بررسی نظرات پاره‌ای از ناشران و کتابفروشان و دست اندازگان نشر در رابطه بااین طرح می‌پردازد. دو سوال کلی از ایشان در رابطه با موافقت یا عدم موافقت بااین طرح و تأثیرات اجرایی آن بر اقتصاد بافند.

موافق یا مخالف؟

با توجه به اینکه ناشران بسیاری علاوه بر انتشار کتاب به کار فروش کتاب‌های خود نیز مشغولند، بدیهی است که این معافیت با استقبال خوبی از جانب بعضی از این ناشران مواجه شود.

جعفر همایی مدیر نشر نی یکی از موافقان این معافیت است. وی ضمن اظهار رضایت از این طرح می‌گوید: همه کسانی که در حوزه نشر کشور درگیر هستند از جمله کتابفروشان، در درآمد پایین‌تری نسبت به سایر مشاغل معمول جامعه بر خود دارند و بدیهی است که این امر منجر به سرودن آنها از ادامه کار و در نهایت منجر به تعطیلی کتابفروشی‌ها می‌شود.

بنده، هم به عنوان یک ناشر و هم به عنوان یک کتابفروش، از این معافیت خوشحال هستم، چراکه این طرح از طرفی کمکمی است به این کتابفروشان تا به تعطیلی معارض خود و احیای آرای آوردن به سایر مشاغل کتابفروشی‌ها و از سوی دیگر تعطیل نشدن مغازه‌های کتابفروشی به نوعی به نفع ناشران هم هست چراکه اگر مغازه‌های کتابفروشی تعطیل شوند، ناشران دیگر جایی برای عرضه کتاب‌های خود ندارند و در حقیقت اجرایی این قانون می‌تواند تا حدودی درآمد این قشر را بهبود بخشد».

سعید اقبال مدیر انتشارات اقبال از دیگر موافقان اجرایی این قانون است. وی این طرح را بسیار مثبت ارزیابی کرده و می‌گوید: این قانون به همت و تلاش وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و با موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی تصویب شد و بی تردید از افتخارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نظام جمهوری اسلامی و کشور ایران می‌باشد که امیدوارم در بعد اجرایی نیز توان و سلیس انجام شود و کتابفروشان امیدوارانه تر مشغول به حرفه شریف خود شوند. با توجه به اینکه کتاب یکی از تغذیه‌کنندگان بزرگ

فکری مردم یک جامعه محسوب می‌شود، به نظر می‌رسد فروشندگان این کالاهایند توجه بیشتری می‌باشند.

کیومرث امیری مدیر نشر باز می‌گوید: نیازهای انسان چهار چیز می‌باشد غذا، آب‌اس، مسکن و معنویت و انسان‌ها به دنبال رفع این نیازها هستند. حالا شما کسی که نوع و تعداد مغازه‌های مختلف تهران توجه کنید و نوع کتابفروشی‌ها را با تعداد فروشگاه‌های مواد غذایی، لوازم‌های معیشت ملکی و مسکن مقایسه کنید و تفاوت مشهود تعداد اینها را با هم مشاهده کنید.

وی می‌افزاید: شاید نزدیک به ۱۰ هزار فروشگاه مواد غذایی فقط در تهران وجود دارد ولی آمار کل کتابفروشی‌های کشور حدود ۱۵۰۰ است. آیا مسأله‌ای نشان‌دهنده آن است که کتابفروشی‌های سری‌سوز نیستند و کسانی که در این عرصه فعالیت می‌کنند سود چندانی

می‌کنند که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در مورد مسائلی چون بیمه دست‌اندرکاران نشر و رفع عوارض شهرداری نیز گزارش‌های مشابه به عمل آورد.

حسن یاقوف‌زاده مدیر انتشارات نوس نیز اشاره به سابقه این طرح می‌گوید: فعالیت‌ها در ادبی می‌کنند که فقط ناشران مستحق معافیت تشخیص داده شده‌اند و این شامل کتابفروشان نمی‌شود. ما هم استقلال می‌گردیم که مگر ناشر کتاب را چاپ نمی‌کنند که بفروشند، پس برامعافیت مالیاتی به عرصه فروش کتاب تعلق نمی‌گیرد؟ اما اخیراً تشدید که وزارت دارایی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تقاضای نام‌های را افزایش کرده‌اند که کتابفروشان هم از این بخش‌دوئی مالیاتی بهره‌مند شوند.

وی با بیان این مطلب که گویی هنوز این نواقضه به ناموران دارای ابراج نشده می‌افزاید: وقتی مسأله ترافقت‌نامه را به ناموران داری مقیم، آنها گفتند هنوز بخشنامه‌ای در این رابطه به ما ابلاغ نشده است و نمی‌توانیم آن را اعمال کنیم. وی ضمن ابراز موافقت با این طرح می‌گوید: وقتی یک کتاب برای فروش باید چندین سال در انبار و کتابفروشی‌ها بماند، دیگر مالیات بر درآمد چه مفهومی می‌تواند داشته‌باشد؟ کتابفروشی‌های خیابان دانشگاه را ببینید که هر روز از تعداد آنها کاسته می‌شود، من فکر

کیانیان:

بعید است این کار

باعث شود که سرمایه

از بخش‌های پرسود

اقتصادی به بخش نشر

انتقال یابد

اقبال:

این قانون از افتخارات

وزارت فرهنگ و ارشاد

اسلامی و نظام جمهوری

اسلامی و کشور ایران

می‌باشد

می‌کنم الاقل اجرایی این طرح می‌تواند نشراتی را که تصمیم به تغییر شغل گرفته‌اند، کمی به تأمل وادارد. **مرضی ریاحی**، پور مدیر نشر کتاب زین نیز از موافقان این طرح است وی احاد خواناتد مشکل توزیع کتاب در کشور می‌گوید، مشکل بخش و توزیع در کشور از مشکل نشر حادتر است و تازه وقتی کتاب منتشر می‌شود مشکل شروع می‌شود. فروش کتاب‌های پرفروش معمولاً ۱۰ تا ۱۵ سالیان‌ها به‌طور متوسط ۵ سال طول می‌کشد و کتاب و فروش آن آنچنان سودی ندارد که مالیاتی بر آن تعلق گیرد.

علیرغم موافقت تعدادی از ناشران با این طرح، ناشران و کتابفروشی‌های تر محالقت با این طرح صحبت می‌کنند. **طهوری** مدیر انتشارات و کتابفروشی طهوری می‌گوید: اولاً این طرح هنوز اجرا نشده و هر چند که توقضنامه‌ای امضا شده اما کم‌نشدند، بخشنامه‌هایی که امضا شده اما هیچ وقت به اجرا در نیامده‌اند. در ذاتی این مالیاتی که به کتابفروشان تعلق می‌گرفت آفندری نبود که رفع آن کمکمی به کتابفروشان باشد.

وی می‌افزاید: ممکن است حتی اجرایی این طرح مقداری گول‌زننده باشد و عددی از کتابفروشان را خوشحال کند اما میزان این مبلغ قدری نسبت که من کتابفروش توانم بپوشه‌ای را برای آن باز کنم و مثلاً یکوم خوب، حالا این پول را که سلاله به صورت مالیات به

دارایی می‌پردازیم برمی‌دارم و خرج دیگری از کتابفروشی‌ام می‌کنم و آن را توسعه می‌دهم. وی ادامه می‌دهد: حتی می‌توان گفت این طرح مالیات باعث می‌شود که کتابفروشان مجبکتر و جدی‌تر کار کنند و در ذاتی لاقط نمی‌شود سر آنهاست. ضمن اینکه حال ممکن است این قفسه پیش‌اپه که می‌فروش کتاب به ما ۱۰ درصد تخفیف می‌دهد، یا ۱۰ درصد بکشد، یعنی این عدم پرداخت مالیات حتی به ضرر ناشران و کتابفروشان تمام شود.

فرید شمس‌یری مدیر نشر شایوین نیز نظر مساعدی نسبت به کارآمدن این طرح ندارد. وی می‌گوید: اجرای این نواقضه روی ناشران و کتابفروشان تأثیر چندانی نخواهد گذاشت. چراکه اولاً ناشرانی که در گذشته کتاب هم بودند در گذشته بیشتر از طریق میانه‌کتاب با دیگر ناشران اقدام می‌کردند تا فروش مستقیم کتاب که به آن مالیات تعلق گیرد و تا آنجا درآمد کتابفروشان کم بود. کتاب آفندری نیز که مالیات زیادی به آن تعلق نگیرد که حذف آن مالیات تواند کمکمی به جز آنها تأثقی شود.

اما حسن کیانیان، بخش‌گویی انجمن‌های ناشران و کتابفروشان تهران و مدیر نشر فرهنگ نظر موافقی به این طرح دارد. وی با اشاره به سابقه چنین طرحی می‌گوید: یکی از حوزه‌های کم‌سود اقتصاد است که حوزه نشر است. اما سرمایه‌گذاری زیادی در این بخش صورت نمی‌گیرد و یکی از راههای جذب سرمایه در این حوزه معافیت مالیاتی انتشار مرتبط با این صنعت است. حتی مسائلی که در گذشته در مورد بررسی مشاغل دیگر مثل کشاورزی انجام گرفت و با یافت شد که سرمایه‌هایی به آن مسو جذب شود یا مثلاً مدتی کارخانه‌هایی را که طرح از شهرهای بزرگ ساخته می‌شدند، به طور دائم با طولانی از مالیات معاف می‌کردند که تأثیر خوبی روی آن بخش‌ها گذاشت.

وی ادامه می‌دهد: نشر به‌طور کلی کار چندین سودآوری نیست و ارزش افزوده آن بالا نیست لذا سرمایه‌گذاران خیلی راضی نیستند که به این بخش وارد شوند. حذف مالیات‌ها از ناشران، نه در گذشته صورت گرفت و کتابفروشان که با نواقضه آن آشنا رسیده است، می‌تواند به عنوان یکی از انگیزه‌های ورود سرمایه به این بخش مورد توجه سرمایه‌داران قرار گیرد. وی با اشاره به بند اول ماده ۱۳۳ قانون مالیات‌ها می‌گوید: این سبک، نصف مالیات، برای ناشرانی‌ها عمل شده بود اما اسم کتابفروشی‌ها از این ماده حذف شده بود که بعد از نماند، نگاری‌ها و پیگیری‌هایی که در یکسال و نند گذشته با هدف معافیت کتابفروشان صورت گرفت، ظاهراً از نواقضه‌ای که بین آقای مسیح‌جامعی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و آقای حبیب‌مدیر کل امور مالیاتی وزارت اقتصاد و دارایی انجام شد، قرار شد کتابفروشان نیز مشمول این معافیت مالیاتی شوند. قرار شد کتابفروشان همسین تا موضوع این نواقضه به بخش‌های مرتبط اطلاع‌یابی شود، چرا که خبرها حاکی از آن است که حوزه‌های مالیاتی خود را از این موافقت‌نامه اطلاع ندارند.

اما صرف نظر از موافقت با مخالفت ناشران و کتابفروشان باقن بخش‌دوئی مالیات اساساً حذف این مالیات با چه حدی می‌تواند به بهبود کیفیت صنعت نشر در کشور بینجامد. ناشران و کتابفروشان در این مورد نظر می‌دهند.

مدیر نشر شایوین در این ارتباط می‌گوید: در کشور ما کتابفروشی به معنای عامی کلمه خیلی کم وجود دارد و اکثر کتابفروشی‌ها در کار کار فروش کتاب به فروش لوازم التحریر، ابزارهای تقاضی و حتی وسایل د

موافقان و مخالفان از حذف مالیات می‌گویند

موافقان و مخالفان؛ باز هم طرح معافیت مالیاتی کتابفروشان

کفت

کفت وگو با دکتر علی انتظاری؛ مسؤل طرح آمارگیری جامع فرهنگی کشور

تدوین ۱۴۸ اثر فرهنگی

بسنگی دارد، چون یک واحد فرهنگی خاص وجود ندارد و واحدهای فرهنگی متعدد و متنوعی وجود دارد. به‌طور کلی در این طرح واحدهای فرهنگی به مکانی نسبتاً ثابت یا مدمریت نسبتاً مستقل که به یکی از فعالیت‌های فرهنگی احتتام دارد، اطلاق می‌شود، اما به خاطر تفاوت بین انواع واحدهای فرهنگی برای هر نوع واحد فرهنگی تعریف خاصی ارائه شده است.

طرح آمارگیری جامع فرهنگی کشور چه ابعاد، ویژگی‌ها و خصوصیات آن واحدهای فرهنگی را آشکار می‌یابد؟

در این طرح محورها و موارد مختلفی مورد توجه قرار گرفته است. از جمله اینکه آیا واحدهای فرهنگی کشور حضور عینی دارند یا فقط در اسناد و مدارک ثبت شده‌اند؛ آیا پیش از این طرح، اطلاعات فرهنگی مبتنی بر اطلاعات ثبتی و گزارشی بوده است و مشخص نیست که به چه انگیزه و دلیلی در بعضی موارد این اطلاعات کم یا زیاد گزارش شده‌اند.

۱۴۸ نشریه آماری و فهرستگان محصول یک طرح بزرگ پژوهشی

اشکالی دیگری هم که در ارائه اطلاعات دیده می‌شده این بود که مجموعه اطلاعاتی که از بخش‌های مختلف به‌دست می‌آمد، با یکدیگر همخوانی و هماهنگی نداشتند. در بعضی موارد تفاوت‌های بسیاری بین آنها دیده می‌شد. به هر حال، برای اولین بار ۴۰۰مجموعه فرهنگی تعریف شد و بر اساس این تعاریف، واحدهای فرهنگ شناسایی شدند و سپس از شناسایی، درباره هر واحد فرهنگی چهارگانه اطلاعات جمع‌آوری و ارائه شد که بخشی از این مربوط به اطلاعات عمومی و حقوقی و ویژگی‌های کلیهٔ یک واحد فرهنگی است؛ بخشی دیگر تأسیسات و تجهیزات واحد فرهنگی است که بنا بر نوع هر واحد، متفاوت است. به عنوان مثال برای یک کتابخانه فضای ساختمان، مساحت، تعداد کتاب‌ها، نوع کتاب‌ها در موضوعات مختلف، سال مطالعه و… از تجهیزات لازم محسوب می‌شود.

اطلاعات مربوط به تجهیزات و تأسیسات هر نوع واحد فرهنگی هم در این طرح جمع‌آوری و ارائه شده است. بخش سوم، اطلاعات مربوط به وضعیت و ویژگی‌های تیرهای انسانی واحدهای فرهنگی است که ویژگی‌های تیره‌های انسانی از جمله سن، جنس، تحصیلات، تخصص، وضعیت اشتغال آنان و… به لحاظ تمام‌وقت یا پاره‌وقت، رسمی یا قراردادی و… به صورت جزئی بیان شده است.

بخش دیگر اطلاعات درباره عملکرد واحدهای فرهنگی در طول یک سال آماری است. بنابراین در این طرح اطلاعات عمومی و حقوقی، تجهیزات و تأسیسات، ویژگی‌های نیروی انسانی و عملکرد واحدهای فرهنگی،

طرح آمارگیری جامع فرهنگی کشور در استفاده سال ۱۳۹۶ به هست وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری مرکز آمار ایران، سازمان مدمریت و برنامه‌ریزی و جهاد دانشگاهی اجرا شد. این طرح علاوه بر تأمین اطلاعات فرهنگی کامل، شناخت امکانات و دانش‌های فرهنگی را از سویی و نیازها و کمبودهای این حوزه را از سویی دیگر آشکار می‌سازد و موجب شفافیت وضعیت فرهنگی کشور می‌شود. از آنجا که پیش‌شرط اصلی برای برنامه‌ریزی، شناسایی امکانات و نیازهاست، دستاوردهای این طرح می‌تواند در تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی سوزلان و مدنرین فرهنگی کشور، آگاهشا و راهشا باشد. به‌یازگی انتشار مجددای مختلف با عنوان کلی فضای فرهنگی ایران و به تفکیک گروه یا نوع واحدهای فرهنگی آغاز شده است. به بهانه انتشار نشریات آماری و فهرستگان این طرح با دکتر علی انتظاری، مسؤل طرح آمارگیری جامع فرهنگی کشور درباره مراحل اجرا و ویژگی‌های این طرح گفت‌وگو کرده‌ایم.

چه نیازها و ضرورت‌هایی اجرای طرح آمارگیری جامع فرهنگی کشور را موجب شد و این طرح با چه هدفی انجام داده است؟

تأییش از اجرای این طرح، اطلاعاتی که درباره واحدهای فرهنگی وجود داشت، فقط اعداد و ارقام کلی واحدها بود و تجهیزات و امکانات موجود در واحدهای فرهنگی مشخص نبود و برنامه‌ریزان فرهنگی از آن بی‌اطلاع بودند.

بنابراین چنین نیازی احساس می‌شد که طرح جامعی در سراسر کشور در همه زمینه‌های فرهنگی اجرا شود تا اطلاعات بخش‌های مختلف کشور، هدف این طرح فراهم‌کردن زیرساخت‌های اطلاعاتی در بخش فرهنگی برای برنامه‌ریزی‌های کلان و مدمریت فرهنگی کشور است. بنابراین طرح آمارگیری جامع فرهنگی کشور برای اولین بار در کشور اجرا شد. این طرح چه مراحلی را طی کرده و چه مدت زمانی طول کشید تا به نتیجه برسد؟

از ابتدای سال ۱۳۹۸ مقدمات طرح آغاز، با پیروی و سپس برنامه‌ریزی شد. در مرحله بعد طرح کلی به شرح طرح جزئی‌تر و مشخص‌تر تقسیم شد. مراحل مختلفی مانند تعیین جابجوب آماری، تعاریف و مفاهیم اجرا شده در ارتباط با بخش فرهنگی، جمع‌آوری اطلاعات، تهیه نرم‌افزار برای برداشش و ویرایش آماری و انتشار دستاوردها طی شد.

در استفاده سال ۱۳۹۶ طرح به‌طور کامل اجرا شد و دو سال پس از اجرا (در بهمن‌ماه سال ۱۳۹۸) نشریات آماری و فهرستگان حاصل از نتایج طرح ارائه شد. وقتی ما وارد این طرح شدیم، مشخص شد که کشور ما از لحاظ اطلاعات فرهنگی، بسیار ضعیف است. حتی سازمان‌های بیروست یک مجموعه فرهنگی، درباره تعداد واحدهای زیرمجموعه خود اطلاعی نداشتند. عملکرد واحدهای فرهنگی مشخص نبود و وضعیت عنوان فرهنگی نداشتند، بدون آنکه امکانات لازم و عملکرد فرهنگی متناسب با آن عنوان داشته باشند. بنابراین در این طرح استانداردهایی قرار دادیم و بر اساس آن استانداردها واحدهای فرهنگی شناسایی شدند. برای تعیین استانداردها و ضایعه‌های واحد فرهنگی و شناسایی این واحدها به یک تعریف نیاز است. در این طرح چه تعریفی از واحد فرهنگی ارائه و استفاده شد، تعریف واحد فرهنگی به نوع واحد فرهنگی

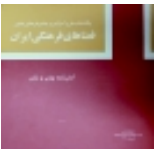
جمع‌آوری و سپس برداشش و ویرایش ثبتی شدند و سپس در قالب نشریات آماری به تعداد واحدهای فرهنگی ارائه شد. این نشریات شامل فهرستگان استثنایی و ملی و نشریه آماری استثنایی و ملی است که فهرستگان مشخصات هستی و نام و نشانی واحدهای فرهنگی را ارائه و نشریه آماری، اطلاعات واحدهای فرهنگی را در چهار بخش فوق‌بیان می‌کند.

طرح آمارگیری جامع فرهنگی کشور در مقایسه با سایر طرح‌های پژوهشی و آماری چه تفاوتی دارد؟

تفاوتی این طرح ۹۹ نشریه آماری و فهرستگان ارائه شده که نشان می‌دهد این طرح بزرگترین کار پژوهشی و آماری است که تاکنون در کشور انجام شده است. چون تا به حال هیچ طرح آماری در کشور انجام نشده که چنین ابعاد متنوع و گسترده‌ای را شامل شود. در این طرح به‌خطی تعداد تنوع واحدهای فرهنگی، جمع‌آوری اطلاعات با یک نوع پرسشنامه مشخص نبود. ۱۰۰ نوع واحد فرهنگی در این طرح پیش‌بینی شد که پس از استفاده از آن واحدها در اسامی ویژگی‌های مشترک، در نهایت، ۴۰ نوع پرسشنامه برای جمع‌آوری اطلاعات آنها طراحی شد و این برای اولین بار است که در یک طرح پژوهشی، اطلاعات با استفاده از ۴۰ نوع پرسشنامه گردآوری می‌شود. برای ویرایش اطلاعات نیز در این طرح از روش‌های پیشرفته‌ای استفاده شد که تاکنون در کشور اجرا نشده بود.

طرح آمارگیری جامع فرهنگی کشور برای اولین بار در کشور اجرا شد و به هست وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری مرکز آمار ایران، سازمان مدمریت و برنامه‌ریزی و همکاری جهاد دانشگاهی در جمع‌آوری اطلاعات به سرانجام رسید. ویرایش اطلاعات پذیر که در این مرحله استفاده شده، دوره‌ای ویژگی‌ها و مزایایی است. در سال ۱۹۹۷ یک طرح آمارگیری اقتصادی در ایالات متحده آمریکا انجام شده که شباهت زیادی با طرح آمارگیری جامع فرهنگی ما دارد و پرسشنامه‌های این طرح شباهت از سویی در این کشور تقسیم‌های قانونی برای انجام صحیح و دقیق طرح‌های پژوهشی و آماری وجود دارد. به‌عنوان مثال برای کسانی که حاضر به تکمیل پرسشنامه و همکاری نیستند، گردقانونی دارد و افراد جامعه هم نسبت به آمارگیری توجه هستند.

اسویی دیگر این کشور از امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مناسبی برای اجرای طرح‌های پژوهشی برخوردار است. اما نتایج این طرح پنج سال بعد در سال ۲۰۰۲ در نشریات آماری ارائه شده‌است. کشور ما سر راه اجرای طرح آمارگیری جامع فرهنگی کشور، مانع و مشکلات بسیاری وجود داشت. عده‌ای درواهی فرهنگ، فهم درستی از اطلاعات نداشتند و به خاطر مشکلات زبانی، برداشت نادرستی و مفاهیم نداشتند. حتی در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در مواردی با افرادی برخورد کردیم که درک درستی از کار آمارگیری فرهنگی نداشتند. اما با وجود این مانع، در فاصله دو سال پس از اجرای طرح، اطلاعات یادقت و سواس و ویرایش شد و در بهمن‌ماه سال ۱۳۹۸ نشریات آماری و فهرستگان طرح منتشر شد. در این طرح روش‌های ویرایش اطلاعات پذیر و هماهنگی بین داده‌های برای اولین بار در کشور به کار رفت. حتی این روش تاکنون توسط مرکز آمار نیز استفاده نشده بود. با این روش تمام هماهنگی‌ها و ناهماهنگی‌های اطلاعات مشخص شد. به‌عنوان مثال این روش ناهماهنگی بین اطلاعات مربوط به تعداد کتاب‌های موجود یک کتابخانه را نسبت به فضای آن کتابخانه نشان می‌داد. بنابراین فرآیند ویرایش اطلاعات طی شد و در نهایت مجموعه اطلاعات فرهنگی تا حدودی قابل اعتماد و اشتناد در نشریات آماری و فهرستگان ارائه شد.

چرا نشریات آماری و فهرستگان که بیانگر دستاوردهای این طرح است، ابتدا به صورت محدود منتشر شد؟

نشریات این طرح ابتدا به صورت محدود منتشر شد و در اختیار متخصصان، صاحبان نظران و اساتذگان حوزه فرهنگ، مسؤلان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مرکز آمار ایران، سازمان مدمریت و برنامه‌ریزی و… قرار گرفت تا مورد نقد و ارزیابی قرار گیرد. سپس نظرات صاحبان نظر و مسؤلان جمع‌آوری و تغییرات و اصلاحاتی بر اساس به‌صورت محدود منتشر شده بود. انجام گرفت و بعد این ارزیابی‌ها روی نشریات آماری و فهرستگان که به‌صورت محدود منتشر شده بود، انجام گرفت و بعد نشریات نهایی طرح برای انتشار گسترده و عمومی در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار گرفت که در حال حاضر انتشار آنها آغاز شده است.

نشریات آماری و فهرستگان نتایج این طرح ای انتشار عمومی و گسترده بر چه اساسی تحکیم شده است؟
در بهمن‌ماه سال ۱۳۹۸ با پایان طرح، ۱۰۰ نوع واحد فرهنگی بر اساس ویژگی‌های مشترک با یکدیگر تقنین شد و در قالب ۹۸ واحد فرهنگی ارائه شد. یعنی بعضی از انواع واحدهای فرهنگی در یک گروه قرار گرفتند و ۲۸ واحد در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار گرفت. اما گویا در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز در این ۲۸ نوع واحد فرهنگی تقنین صورت گرفته است. یعنی اطلاعات چند واحد فرهنگی برای جلوگیری از تکرار مقدمه و جابجوب طرح در یک مجلد منتشر می‌شود.

در تمام این نشریات یک مقدمه ثابت درباره روند طرح و توضیح آن وجود دارد که کل طرح را بیان می‌کند. اما مفاهیم و تعاریف برای هر نوع واحد فرهنگی در این نشریات متفاوت است.

آیا طرح آمارگیری جامع فرهنگی کشور در سال‌های آینده به همین شکل آمارگیری سراسری و افزودن اطلاعات جدید به نتایج این طرح خواهد بود؟
اطلاعات پیش‌بینی شده‌است که اطلاعات فرهنگی ضروری به روز شود. یعنی اطلاعات جدید به مجموعه نتایج این طرح افزوده شود. یک سیوه به روز کردن اطلاعات این است که هر سال واحدهای فرهنگی که ایجاد می‌شوند یا به این مجموعه اضافه شوند و شیوه دیگر، آمارگیری جامع فرهنگی در دوره‌های مختلف است. در این طرح پیش‌بینی شده‌است که به‌صورت آنلاین با استفاده از امکانات اطلاعاتی و ارتباطی در سطح کشور، شرایطی فراهم شود تا هر زمان که واحد فرهنگی جدید ایجاد یا تغییرات حاصل می‌شود، به مجموعه موجود افزوده شود و هر لحظه بتوان یک گزارش کامل به روز از اطلاعات فرهنگی کشور ارائه کرد. طرح آمارگیری جامع فرهنگی باید به همین شکل آغاز می‌شد، اما آمارگیری فرهنگی به‌طور مرتب، یک روش سنتی است که هزینه یک کار سراسری باید یک پایگاه اطلاعاتی فرهنگی ایجاد شود تا از طریق این پایگاه، که با تمام واحدهای فرهنگی و واحدهای اطلاعاتی برسانی فرهنگی کشور، به صورت منظم و مرتب در ارتباط است. اطلاعات دریافت‌شود و از طریق همین پایگاه اطلاعاتی، اطلاعات به‌روز و جدید فرهنگی، به‌طور کامل ارائه شود.

شماره ۱۳۴، خنیشه ۱۷ دی ۱۳۹۲

خاطرات

همسر رئیس جمهوری

کتاب زندگی من، نوشته هیلاری کلینتون، همسررئیس‌جمهورپنجمین آمریکاو سناتورفعلی ایالت واشنگتن آمریکا با ترجمه بیژن اشتری، ازسوی انتشارات مه‌درهنگ به بازار آمد.

در این کتاب هیلاری رادهام (کلینتون) بخش مفصلی از زندگی خود را بازگو کرده است.

برای خواننده ایرانی می‌تواند این پرسش مطرح باشد که خوانند خاطرات چنین فردی که فاقد جایگاهی مهم در عرصه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی یا علمی جهان است، چه فایده‌ای خواهد داشت، از سوی دیگر اگر چه برای شهروندان آمریکایی، زندگی هیلاری کلینتون به دلیل اصلی آشنایی و نیز حضور وی در سنای آمریکا و یادگیری مشترک و با یکی از خیرسازترین رئیس‌جمهوری‌های آمریکا می‌تواند درخور توجه باشد، اما برای خواننده غیر آمریکایی که این حساسیت‌ها را ندارد، صرف وقت زیاد برای خواندن ۵۷۰صفحه از خاطرات هیلاری کلینتون چه جلدیستی می‌تواند داشته باشد؟

واقعت این است که در این کتاب، علاوه بر ساختار زمان گونه آن که احتمالاً محصور ویرایش حرفه‌ای آن است، خواننده با برخی از زندگی سیاسی سیاستمداران آمریکا آشنا می‌شود.

در این کتاب فضایی ذهنی و گفتگویی گروه‌های حاکم در آمریکا، ویژگی‌های لازم برای حرکت در چرخه قدرت و طیفی گوناگون پله‌های آن در این کشور، تلقی‌های بنیادین یک آمریکایی حرفه‌ای و سیاسی به خوبی نشان داده شده است.

نویسنده در مقدمه این کتاب می‌نویسد: *بعضی‌ها ممکن است این پرسش پراشانه پیش آید که من چگونه توانسته‌ام شرح درستی از وقایع، مردمان و رویدادهای سیاسی اخیر ارائه کنم، درحالی که هنوز چیزی از آن هستم*، اگر چه نویسنده (هیلاری کلینتون) تلاش دارد که ثابت کند وی دارای چنین قدرتی بوده است، اما واقعیت کتاب که اتفاقاً مبنی برای خواننده غیر آمریکایی آن می‌تواند باشد، همانا فقدان قدرت وی در فاصله گذاری یا جدا کردن خود از سیستم آمریکایی است.

در این کتاب، علاوه بر شرح‌های مفصل وقایع زندگی نویسنده، بویژه دوره هشت ساله زندگی او در کاخ سفید، خواننده از سوئی با نامسئرانایسم آمریکایی آشنا شده و از دیگر سو با پرسش‌های جدیدی که سیاست‌پیشگان امروز آمریکا با آن مواجه هستند، آشنا خواهد شد. به گونه‌ای که نویسنده معرفی است؛ ذی‌نای امروز ۲۰۰۳ که در آن هشت ماه ریاست ریاست جمهوری که ما بیرون آمدیم، تفاوت بسیار دارد. انگار در ذیای دیگری هستیم.

بدین ترتیب همانگونه که در مقدمه ناشر نیز آمده است، به رغم تلقی‌ها و برداشت‌های نویسنده از جهان و واقعیت‌های آن نمی‌تواند با تلقی و باور مردمان سایر نقاط جغرافیایی و حتی بسیاری از شهروندان آمریکایی سازگار و همسو باشد. اگر چه نویسنده به پاره‌ای از واقعیت‌های زندگی‌اش از جمله بحران‌ی که ماجرای مویکارپ زندگی‌اش سبب انقراض، کمتر پرداخته است، اما می‌توان روح باورهای سیاست‌پیشگان آمریکای متنی و نگاه آنها به قدرت، روابط قدرت و جهان را از حدودی از آن به دست آورد.

کتاب تاریخ زنده اثر هیلاری رادهام کلینتون که مترجم برای آن نام زندگی من را انتخاب کرده است در وی هشت بخش به اضافه مجموعه‌ای از عکس‌های منتخب نویسنده با ترجمه بیژن اشتری به قیمت ۴۹۵۰ تومان با شمارگان ده هزار نسخه از سوی مه‌درهنگ منتشر شده است.

زندگی وی

زهرا صالح‌حمیدی

همزمان با سیزدهمین یا چهاردهمین دوره نمایشگاه کتاب تهران، یک رخداده فرهنگی در حوزه نشر که شکل‌گیری خود را از مدت‌ها پیش آغاز کرده بوده، به‌نر نشست:تشکیل انجمن ناشران کتاب‌های آموزشی. این انجمن تلاش می‌کزد در درجه اول تعریف جامعی از محصولات و نشر آموزشی در کشور به دست دهد تا در نهایت به جایگاهی که تا آن زمان نه در نزد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نه در وزارت آموزش و پرورش یافته بوده برسد.

با تشکیل این انجمن دو وزارتخانه مذکور به این تصمیم رسیدند که لازم است تعریف ثابتی از ناشران آموزشی در کشور داشته باشند و همکاری‌هایی را در کوتاه‌مدت و درازمدت جهت رشد و تألیف کتاب‌های درسی و آموزشی با آنها آغاز نمایند.

سید رفیع احمد جوهری مدیر انتشارات ابو عطا و عضو هیأت‌مدیره این انجمن هدف کلی انجمن را چنین شرح می‌کند:سامان‌دهی به کار ناشران، بی‌گیری بحث انتشارات درستی کتاب‌های آموزشی و در نهایت تعریف جامعی از کتاب‌هایی که به‌صورت تکمیل در کنار کتاب‌های درسی مورد استفاده‌دانش‌آموزان قرار می‌گیرد. انجمن ناشران کتاب‌های آموزشی با حدود ۳۸ عضو، رفعی در حدود ۶۰ تا ۵۰ درصد تولید کتاب را در کل کشور به خود اختصاص داده است و از این نظر می‌توان ناشران آموزشی را در شمار فعالترین ناشران کشور به حساب آورد.

امروز ناشران آموزشی به دلیل نوع تولید آنها و نشر وسیع مخاطبانی که با آنها سرو و کار دارند، به حساسیت‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی خانواده‌ها دامن زده‌اند. هر خانواده ایرانی با داشتن یک یا دو فرزند (مخالفان خوار) ناخواه برای آموزش فرزند خود چاره‌ای نمی‌یابد جز آنکه به کتاب‌های آموزشی توسل جوید. حال آنکه برخی کارشناسان محتوای کیفی برخی از این دست کتاب‌ها را زیر سؤال می‌برند، جوهری می‌گوید:

مریم مجتبی

ریشه‌ها

www.Write4kids.com

«در حالت کلی اگر قرار باشد یکی ناشر عمومی یا کارشناسی که هم‌اواخر حوزه‌های دیگری تخصص دارد درباره کیفیت کتاب‌های آموزشی نظر دهد، آن را تأیید نخواهد بود. در یک نگاه کلی، کتاب‌های آموزشی بر اساس تنه‌دی که ناشر می‌دهد، نباید پیش از سه غلط اساسی و علمی داشته باشد. این نگاه در حوزه کتاب‌های درسی هم وجود دارد. برای رفع هر یک از این مشکلات نیز چندین سال صبر و صبره لازم است. حتی نمی‌توان افراط املاهی و علمی یک کتاب را در محروه یک سال برطرف کرد بلکه این اتفاق تدریجی است. در نهایت زیر سؤال بردن کیفیت کتاب‌های آموزشی با توجه به حساسیت‌های این کتاب‌ها و شرایط فعلی جامعه آموزشی کشور، تقریباً به نتیجه‌ای نمی‌رسد. دکتر این نکته هم ضروری است که اغلب ناشران آموزشی کشور از بخش فرهنگی کشور و معدماً معلم یا پزشک هستند، لذا حساسیت‌های خودشان را در حوزه نشر و کیفیت ندارند»
پدیده دیگر این حوزه که نگاه همگرا آن را زیر سؤال می‌برد، برگزاری رونق مطالب است. آیا می‌توان این رونق را نیز توجه کرد؟

با تکرار نمی‌توان کاری کرد، محتوای هر کتابی

گفت‌وگو با سید رفیع احمد جوهری :
مدیر انتشارات ابو عطا و عضو هیأت‌مدیره انجمن ناشران کتاب‌های آموزشی

سه‌م ناشران کتاب‌های آموزشی

می‌تواند تکرار شود. تست دانشگاه آزاد را هر مؤلفی با سلیقه خود توضیح و پاسخ می‌دهد. این رقابت سالمی است که هر دانش‌آموز بهترین جواب و راه‌حل را برای رسیدن به جواب مورد نظر پیدا کند. پس بهترین کسی که می‌تواند در این حوزه فعالیت کند، خود دانش‌آموزان هستند.

آیا انجمن در تلاش است که برای نظارت دقیق بر محتوای کتاب‌های آموزشی، جایی را در نظر داشته باشد تا با بحث استاندارد سازی این کتاب‌ها سرچ‌افزاق بیفتد؟

ما هیچ نظارت خاصی را در هیچ سیستم نداریم. فقط می‌توان با راهنمایی کردن ناشران، بحث استاندارد سازی با نظارت کرد. البته در آینده قرار است هیأتی علمی داشته باشیم که کتاب‌ها با گذشتن از یک فیلتر علمی در بخش خصوصی به بازار راه پیدا کند.

یکی از راهکارهای استاندارد سازی، ارتباط با ناشران خارجی در حوزه کتاب‌های درسی و آموزشی است. این پدیده بیست‌ان می‌تواند در شیوه‌های کارشناس کتاب‌های درسی و آموزشی و الگوسازی دست کم گنگ‌های فراوانی که آیا گام‌هایی برای رسیدن به این موضع برداشته شده است؟

خیر. متأسفانه ما هیچ ارتباطی با ناشران خارجی نداریم. آموزش و پرورش و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی باید چنین امکانی را فراهم آورند. آموزش و پرورش برای تألیف کتاب‌های درسی می‌تواند بیشترین کمک را از ناشران خارجی بگیرد. حتی این دو وزارتخانه با دعوت از ناشران خصوصی می‌تواند از آنها طرح‌هایی در حوزه تدوین کتاب‌های درسی و آموزشی ترتیب دهد. کتاب‌ها هم هزینه‌ها کاهش یابد و هم کتاب‌ها با اصنام عمومی‌تر در حوزه تدوین، طراحی شوند. البته قرار است تقسیم‌بندی کلی در این حوزه با آموزش و پرورش باشد و طرح‌های هم ارائه شده اما هنوز به سرانجامی نرسیده است.

مریم مجتبی

کاربرد تکنیک علت و معلول در نوشتن

همچنین هرگز نباید پیش از جاسازی یک فعل (دو آغاز قصد و تنظیم شروعی محرم برای آن با توضیح اجرائی شخصی، در بخش ابتدایی کتاب باید با طراح گفتاقتاب و برخورد، جذاب، زمینه‌رایی برای افهام جریانیات داستان فراهم کند.

ساختار طرح داستان

وقوع هر حادثه در کتاب باید یک امتداد منطقی از حادثه پیشین خود باشد و هنگامی که نگارنده شروع به نوشتن بخش جدیدی از اثر می‌کند، باید از زمینه مناسبی در فصل قبلی طیفی برای رویدادهایی که حادثه خواهد شد، فراهم کرده باشد و سعی کند که طرح و رشته قصه را تحت نفوذ عقده خویش قرار دهد. یا پایان‌بندی مطلب نیز آنگونه که معطوف ملای است صورت گیرد تا پایان هر گاه مؤلف متوجه پیچیدگی طرح داستان در یک مسیر غیر متشی و نامعقول شد، باید باز گردود به اصلاح بخش‌های پیشین بپردازد.

هدف و نیت داستان

هر گاه طرح قصه در یک لگرو نمونه منطقی از سیستم «علت و معلول» نمایان شود، داستان همواره خارج از اراده نویسنده و یا هدفی اجتناب‌ناپذیر پایان خواهد یافت. اینکه قهرمان کیست یا چگونه در طول داستان تغییر هویت می‌دهد و به طور کلی بطور خلق است، البته نویزیک به آنچه رخ خواهد داد از پایان داستان نشانه شده است. مسیری را که مسقماً به آخرین برگ کتاب منتج می‌شود، پیش از پایان مطالعه اثر در فکرناشتن طراحی کند. در پایان بهر است. کتابی که نوشتن داستانی به مزاجی سامعین یک باسنت، انسانی و بیرونی باشد قوی بوده و هر دلیل از سنگ‌های پستی روی دفع نویز جانی گردانده، همین ترتیب اگر اساس داستان سست و بی‌ثبات باشد، تمامی سامعین به بگناره برو خواهد ریخت.

گرافیکست‌ها

صاحب‌نشان شدنند

مراسم گشایش مجله «نشان» اولین نشریه تخصصی گرافیک کشور، در محل نشر کارنامه برگزار شد.

در این مراسم که عده‌ای از گرافیکست‌ها، نقاشان، نویسندگان و علاقه‌مندان به هنر حضور داشتند، مرتضی ممیز، آیدین آغداشلو و ساعد مشکینی به سخنرانی پرداختند. آغداشلو در ابتدای مراسم، درباره انتشار مجله نشان گفت: «امروز روز مبارکی است چون به یکی از آرزوهای من جامه عمل پوشانده شد. جای این مجله بسیار خالی بود و نشان، نماینده کار گروهی کسانی است که برای فرهنگ معاصر اهمیت زیادی قائلند. کسانی که این راه را طی می‌کنند به قول شاملو، مدایح بی‌صله می‌دهند».

او در ادامه صحبت‌هایش به جایگاه مرتضی ممیز اشاره کرد و توضیح داد: «نمی‌شود درباره گرافیک ایران صحبت کرد مگر اینکه به جایگاه مرتضی ممیز (ستاد من) اشاره کرد. این راه از آغاز با حضور ممیز طی شد و دوستانش در این راه او را یاری دادند. ممیز راه خطیری را برای رسیدن به مقصود طی کرده است».

پس از صحبت‌های آغداشلو، ساعد مشکینی درباره مجله نشان گفت: «من به عنوان کوچکترین عضو خانواده نشان نکاتی را عرض می‌کنم. ما در ابتدا سعی کردیم جای خالی این نشریه را پر کنیم. نشان نشریه‌ای است کاملاً مستقل و شما با راهنمایی‌هایتان می‌توانید به آن کمک کنید. این مجله ماحصل یک سال تلاش این جمع است و برای ادامه راه به کمک شما نیاز داریم».

در پایان، مرتضی ممیز با ذکر چند جمله به حضور نشریه نشان در میان جامعه مطبوعاتی اشاره کرد و گفت: «این نشریه به طور قطع دارای توانمندی است و ماحصل تلاش یکساله ما حتماً شسته و رفته نخواهد بود. من با تجربیاتم متوجه شدم که از شماره چهار به بعد می‌توانیم پیشرفت داشته باشیم. البته خاطرمان باشد که روزنامه‌نگاری کار ما نیست و ما فقط طراح «نشان» بوده‌ایم».

کتاب **حفته نشان** نشان‌زایه طراحان گرافیکی کشور تبریک می‌گوید.

خبر

در تکارخانه‌های تهران

مؤسسه توسعه هنرهای تجسمی زیر نظر مرکز هنرهای تجسمی، برنامه نمایشگاه‌های هنرهای تجسمی نگارخانه‌های تهران را در زمستان ۸۲ منتشر کرد.

این برنامه شامل کلیه نگارخانه‌های تهران است که در سه ماه، بهمن و اسفند، نمایشگاه هنرهای تجسمی را برگزار می‌کنند. نگارخانه‌ها به ترتیب حروف الفبای، به همراه آدرس و شماره تلفن ثبت شده‌اند.

در کنار هر برنامه اثری نیز از صاحبان آثار به عنوان نمونه چاپ شده است.

نگارخانه شماره ۱۳۳، شنبه ۲۷ شهریور ۱۳۸۲، ۱۴

گفت و گو با سید ناصر تقویان

تمام عناصر فیلم در یک کتاب

روش‌های آسان‌تری هم برای درک آن وجود دارد. حتی می‌توان از آن لذت برد. البته این نگاه، برداشتی فراموشی است. خیلی از فیلسازان زمانی که در حال ساختن فلسفی هستند چندان به این برداشت‌ها و معانی فلسفی توجه نمی‌کنند.

ما در موضع مخاطب نمی‌توانیم متوجه تمام پیام‌های فیلساز بشویم و همین تصور نیت او را از فیلم نمی‌فهمیم. اما اگر با ساخت هرمنوتیک جدید آشنایی داشته باشیم، معتقدیم که هر متن

ما در موضع مخاطب نمی‌توانیم متوجه تمام پیام‌های فیلساز بشویم و همین طور قصد و نیت او را از فیلم نمی‌فهمیم

قابلیت عوارض‌های مختلفی دارد. برای همین ممکن است معنای از یک اثر، به ذهن پرسود که خود صاحب اثر از آن بی‌اطلاع باشد. پس مهم این نیست که کارگردان از ساخت فیلم منظوری داشته باشد بلکه تأثیری که بیننده از آن می‌گیرد اهمیت دارد. در این میان عده‌ای از فیلسازان (هم خودشان و هم دیگران) اعتقاد دارند که فیلسوفند. مثلاً من استثنای کوبریک را یک فیلسوف می‌دانم. به لحاظ اینکه به پرسش‌هایی در فیلم‌هایش پرداخته است که پرسش‌های بنیادی زندگی هستند. اما به هر حال در فیلم‌هایی هم که خصوصیات هنری ندارند و اصطلاحاً در ژانر کژکش قرار دارند، مثل فیلم یادآوری کابل) می‌توان ساخت فلسفی یافت. این نکته دقیقاً همان چیزی که در کتاب فلسفه به روایت سینما بیان اشاره شده است.

کسی به قبل بر برگردیم اشاره کرده که رسالت انتقال معنا در حال حاضر بر روش سینما و تصویر گذاشته شده است. من فکر می‌کنم علاوه بر این نکته، نویسنده کتاب، از سینما و فیلم به‌عنوان ابزاری برای سرگرمی و جذب مخاطب هم استفاده کرده است. ممکن است این نکته هم مد نظر نویسنده قرار گرفته باشد. اما در درجه سوم با چه‌ام اهمیت قرار دارد. اصل منظور نویسنده بر این موضوع استوار است که خود سینما، فلسفه است. همان‌طور که در عنوان انگلیسی کتاب هم وجود دارد، فلسفه به سمت سینما می‌رود. یعنی سینما به حدی بزرگ شده که همه چیز را جذب خود می‌کند حتی فلسفه را. فلسفه‌ای که فیلسوفان در طول تاریخ معتقد بودند از طریق تصویر، توضیح داده نمی‌شود. به محسوسات رجوع کنیم. یعنی رسیدن به حقیقت از طریق هنر و تصویر ممکن نیست. اما همان‌طور که در کتاب هم به آن اشاره شده، خود افلاطون اولین کسی است که بزرگترین و جنجالی‌ترین تصویر تاریخ فلسفه یعنی اسطوره غار را صورت بندی کرده است.

با نگاهی آماری به فیلم‌های اشاره شده در کتاب، متوجه می‌شویم که بیشتر آنها مربوط به دهه هشتاد میلادی و قبل از آن است. با توجه به این فرضیه که هر چه به پیش می‌رویم، فلسفه و سینما به هم در کتاب گریختگ است؟

اگرچه فیلم‌های دهه نود و بعد از آن کمتر اشاره شده، دلیل بر این نیست که فیلم‌های فلسفی کمتر ساخته شده‌است. به هر حال تألیف این کتاب فرایند طولانی مدتی را طی کرده است. حتی شاید ایده اولیه نگارش این کتاب، بیست سال پیش به ذهن نویسنده رسیده و او از همان دوران سعی را بی‌گیری کرده باشد. کتابی که سال ۲۰۰۶ منتشر می‌شود و لازمه آن پرداخت صورت است. طبیعتاً فیلم‌های جدید کمتر اشاره می‌کنند. شاید مهم‌ترین دلیل آن، این باشد که نویسنده فرصت دیدن فیلم‌های جدید یا حتی فکر کردن به آنها را نداشته است. چه‌جایی! اصعب تصور می‌شود این فیلم سینما را به‌عنوان ابزاری برای بیان مفاهیم مورد نظرش استفاده می‌کنند اما ظاهراً این ماجرا برعکس شده است. به‌ظواهرأ هرچه جلوم می‌رویم این رابطه برعکس می‌شود.

خبر

۲۵ سال سینمای ایران – ۲۵ کتاب

دفتر فیلم‌سازی، فیلم‌برداران، آهنگسازان و تدوین‌گران، عکاسی فیلم، طراحی صحنه و لباس، چهره‌پردازی، فیلم‌نامه‌نویسی، صدا، جلوه‌های ویژه، دوبله، بازیگران، جشنواره‌های سینمایی، جوایز و حضور بین‌المللی، سینما، فیلم، سینما و تلویزیون، بنیاده سینمایی، قلمی، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، خانه سینما، فیلم‌خانه ملی ایران، انجمن سینمای جوانان ایران، معاونت سینمایی، وی‌دیو و رسانه‌های تصویری، آموزش سینما، نشریات و کتاب‌های سینمایی. مشاور رسانه‌ای دفتر ارتباطات رسانه‌ای موزه سینما در تماس با خبرنگار کتاب هفته اعلام کرد که خلاصه کتاب‌ها همراه با اخبار دیگر مربوط به این رویداد بزرگ فرهنگی و هنری را هفته آینده در اختیار ما قرار خواهد داد.

وی همچنین از افتتاح سالن نمایش موزه سینما در آستانه بیست و پنجمین سالگرد انقلاب اسلامی خبر داد و گفت: ۲۵ پوستر رنگی سینمایی که به همین مناسبت تهیه شده است در یک مجموعه منتشر خواهد شد.

در آستانه فرارسیدن ۲۵سالگی سینمای ایران پس از انقلاب، موزه سینما ۲۵ کتاب مرجع سینمایی منتشر می‌کند. این کتاب‌ها مجموعه‌ای از اصلی‌ترین اطلاعات نوشتاری و تصویری دربارهٔ زمینه‌های مختلف سینمای ایران در ۲۵ سال اخیر (۱۳۵۸ تا ۱۳۸۲) است. دفتر ارتباطات رسانه‌ای موزه سینما با اعلام خبر فوق افزود: هر یک از این کتاب‌ها در سیمه‌ای خاص از رشته‌ها و فعالیت‌های سینمایی ایران، مرجع کاملی برای استفاده دانشجویان، محققان، دست‌اندرکاران و علاقه‌مندان سینمای ایران خواهد بود. عناوین این کتاب‌ها که با سرصف‌ مشترک «۲۵ سال سینمای ایران - ۲۵ کتاب» منتشر خواهند شد به شرح زیر است:

فیلم‌های سینمایی، جلد اول (۱۳۲۰-۱۳۵۸)، فیلم‌های سینمایی، جلد دوم (۱۳۷۳-۱۳۸۲)، گزیده فیلم‌های کوتاه، گزیده سینمای جنگ و دفاع مقدس؛ گزیده فیلم‌های کودک و نوجوان؛ گزیده فیلم‌های مستند؛ کارگردانان؛ تهیه‌کنندگان، استودیوها و

ای قی خدمت را دل عشاق نشانه جمعی به یو مشنون و تو طلب زیباته حاجی به و م کیمه و من طالب دیدار ا د خانه همی جوید و من صاحب خانه خیالی بخنارایی

آل احمد تأثیرگذار بود. در همه وجوه زندگی اگر هم از کسی چیزی، امرای افرادی و حزبی تأثیر می گرفت، مدتی بعد مصیبان می کرد. و می زد زیر همه چیز، اما خودش تأثیرگذار بود. هم برهم نشناخت و اطرافیان و دور و بری هایش. و هم بر ما. که اصلاً با کتابهای او، چیز نوشتن را اوختیم، باور عاصی شدیم، یا او شلوع کردیم. یا او از این آدم زدیم که کم شده ماست، و با او، رفت. و یکی با عنوان اسمی حاره، و اگر چه به همین زندگی و رفتار و گفتار و نشست و برخاست متفاوت رسیدیم. و این ما که می گویم، رفتی بیخ گشتی کسه ساله بودیم تا خود را بیست ساله. و من و هم سال هابیم و سال پنجاه و شش مثلاً با کتاب های او و شریعتی، شروع کردیم. و این شد پایه شناخت علوم انسانی روشنفکرانه، و در حال هوای سنتی ایامی هم، مظهری بود و طاقانی و علامه طباطبایی. و باز هم افراد بنیادینی مثل محمدزبا حکیمی و جلال الدین فارسی و… و… و…

سخنم، در ستایش جلال آل احمد نیست. که این کار را در نوبتی، به شایستگی در همین سنتن سر گذار، انجام خواهم داد. در پاسخ به بی وفایی هایی که در این دو دهه از جانب ردفانفکر جامات - و برخی از هم نسل ها و دوستانش به او شده. و قول می دهم پاسخ می بدمسی جانانه ای از موضع ها و موضوع های مطرحه در زمان حیات آل احمد و پس از آن بنویسم. از طرف هما نهایی که در آن سال های دهه چهل زری علم او سینه می زدند. و حالا شده اند منتقدان دانسته او. آن هم با جانان فرم و تکنیک و اسلوب و ساختار و ساختار شکنی و اینچور حرف های بزرگ شد.

سخنم در این مختصر، دربارهٔ ادخسی در میقات است، که باز در این یکی روزره به دست گرفته ام. آن هم یکی دو روزی که سه- چهار ساعت خواب مرتب در هر بیست و چهار ساعتی داشتم. اما تا چند لحظه بی کار شدم، توفرخ کردم آن را. باز باید چنم اند که توفرخ در میقات، را به دست می گیرم؟ فکر می کنم بیش از پانزده- بیست بار دوره اش کرده ام. و الان هم، که چند ساعت دیگر راهی همان عوالمی هستم که او تقریباً هج سال پیش دیده و شرح کرده

-

تأثیرگذار آل احمد، این بود که یک تنه برمی بست و بی توجه به قول یا عدم قول اهل زمانه، به کشف های خاص خودش راهی می شد. و سفر حج اش هم همینطور بود. و سفرهای قبلی اش هم همینطور بود. رفته بود و بیرونی این یکی هم همینطور بود. رفته بود و بخشی از عالم حج شده بود. و مثل همیشه در آن حس و حال، قلمی زده بود. و این قلم زند سنخت تأثیرگذار بود.

فکر می کنم، قلم زند دربارهٔ جامعه و حضور میولیتی حج، از آن بخش های فراموش شده، در ادب جدی معاصر بود. تا پیش از ادخسی در میقات، البته. که تا آن موقع هر چه بود، یا

خانه دوست

متعلق به جهان دیروز بود. و یا اگر کسی هم چیزی در این روزگار، قلمی می کرد، از ادبیات جدی معاصر، بهره ای نداشت. اهل ایامی بود و راسته ای. رفته بوده به زیارت خانه خدا و شرح مشاهدات نوشته بود. آن هم با همان عوالم تسلیم محض. و برای مخاطبانی خاص. که مخاطب، هم حس و همراه و هم دین او بود. اما آل احمد ادخسی در میقات، ا اول برای کسانی نوشته بود، که از عوالم آسمانی و ایمانی به دور بودند. نه به دور، که حتی سخت مخالف آن حال و هوا، و بعد هم برای همان اهل قیله که هم از شرایط آگاه شوند. هم از نش های حج را در این آینه بچگند. و هم کاتسی های رفتار ما را دریابند.

و بعد هم، در میان اهل قلم روزگار، نوشتن دربارهٔ سفر حج، باید شد. مثلاً من از نسل گذشته، سفرنامه آقای جواد جمیلی را دیده ام، و سفرنامه خاتم میرزادگی را یکی با نام «ای قوم به حج» رفته و یکی با عنوان اسمی حاره، و اگر چه نگاهشان متفاوت با نگاه آل احمد، اما در اصل رفتن و دیدن و قلم زدن در عوالم حج، مثلاً از آل احمد، و از نسل بعدی هم که هم سن و سال های خود می باشند، سفرنامه علیرضا قزوه را دیده ام و سفرنامه سید ابراهیم نبوی را یکی به

نام ابرستو در قافه، و دیگری به نام «سفر به خانه آزاد شده» و خود هم چند سال پیش چیزهایی نوشته ام، که قول آن را به نشر داده ام و هر روز بهانه که فقط یک پاکتویس آخر آن باقی مانده. همین روزها آماده می شود!

-

در حوزهٔ ادبیات فارسی معاصر و هنر سینمای ایران، شاید جدی‌ترین آثاری که در حال و هوای سفر حج باشد، دو اثر قابل تأمل اند. یکی همین «دخسی در میقات» که شرحی است سوزمند از حال و هوای سال‌های دهه چهل شصتی، چه در شرح این سفر، و چه در توصیف مسافران آن سفر عبادی، و یکی هم فیلم مستند «خانه خدا». که آن هم در همان دهه چهل ساخته شده. کار جلال مقدم.

رضایی، و گروهی که همراهشان بوده، و این دو اثر، دو سند ارزشمند است. یکی در عالم کلام، و یکی در عالم تصویر. و حیف که این فیلم را من در همان کودکی دیده‌ام و طرح میهمی از آن در ذهنم مانده، و البته درباره‌اش نقد و نوشته در این سال‌ها خواندم. ام ای کاش این فیلم مستند، در این روزها به دستم می‌رسد. تا دریبم که چیست و چگونه است. و حالاً که سال‌ها، مقایسه کنم، لاقال برای خودم، که من هم راهی این کشف شده‌ام. آن هم برای باز دوم. ای کاش کسی پیدا شود و بعداً این فیلم را به دستم برساند. نمی‌دانم متولیان سفر حج، فکری برای بازبینی این فیلم کرده‌اند یا نه؟ و آیا این فیلم با موازین قانونی ایران قابل توزیع است یا…

چند سال پیش که راهی اولین سفر بودم، دو کتاب را با دست در کنار دیگر کتاب هام در جمدان گذاشتم. یکی همین ادخسی در میقات و دیگری «حج زنده» یا «دلی شریعتی این دورا در مدینه و مکه با هم خواندم، که سفرنامه جلال بسیار به عوالم بیرون پرداخته بود، که شرح مشاهدات است. و عجیب زنده و روشنی و گاهی سخت می‌بود، و برداشتهایی داشته، هم از جهان بیرون، اجتماعات و سیاست و اقتصاد، و گاه برداشت هایی از مساک و عوالم درونی، و این هر دو با نازگی هایی، که همه در آن روزگار به کار می آمد، و در این روزو روزگار هم.

ولی «حج» دکتر شریعتی شرح مشاهدات بیرونی نیست، که شرح و نماندشاسی و تحلیل تاریخی - دینی، ذوقی حج است، پس از مشاهدات خود او از این مناسک، شریعتی به عنوان یک آشنای جدی با تاریخ و مذهب و ادبیات و اساطیر مردم شناسی به تأییل و تحلیل و تشریح حج پرداخته نگاه شریعتی به حج، نگاه یک معتقد است، ناگهی آینی است، و این تشریح و تأوییل آیین و مناسک حج، برای اهلس بسیار و به کار می آید. قدم به قدم در مناسک حج و این کتاب شریعتی، نگاه نو را از سطح، به عمق و از لایه‌های بیرونی به بطن و متن می‌برد.

نیروی خلاقهٔ شریعتی، برداشت‌های شهودی و ذوقی اش، جاذبه ای شگفتگر در اهلس ایجاد می‌کند. که در این سفر چه می‌کند و چه می‌خواهد، و به کجا می‌رود و به کجا باید برسد.

آنها که در این سفر، با ادخسی در میقات - آل احمد و «حج» شریعتی، همراه بوده‌اند، آفرین هائشان آن دو بزرگوار کرده‌اند.

یکی از همین روزها برای خرید حوله احترام و جمدان و وسایل دیگر به سازمان حج رفته بودم. سری هم زدم به کتابخانه و کتابفروشی طبقه همکف، و چند کتاب گرفتم. دربارهٔ آداب حج و موضوعات مربوط به آن، مثل تاریخ و جغرافیای مکه و مدینه، و آثار و اماکن این دو شهر، بیشتر کتاب‌ها، با تگرش و منشی دینی و اعتقادی است. و لازم هم برای کسی که به ایمانی راهی این سفر شگفت است، اهل اطلاع، آثاری را در جهان گو ناگون حج پیدا آورده‌اند، که سعی شان مشگور و اجرشان محفوظ.

اماد رنگ و جلوهٔ ادبیات معاصر، دربارهٔ عوالم شگفت حج، اندک است. ثبت تأثیر گذار ادیبی و امروزی مناسک و سفر در آیین حج، از آن نیازهای جدی است، و باید دست به کار شد. نگاه معاصر داشتن در این حال و هوا، بسیار تأثیرگذار است بر نسلی که جست و جوگر است و می‌خواهد تازه‌ها را کشف کند. و بایداید در عرصه ادبی، ذوقی، عمق بخشیم و به این تحولی که با حج در جان اهل امن و امان و ایمان پدید می‌آید، شعر و ادبیات جدی، بری همین عمق بخشیدن به آیین هابند، و بهترین آیین‌های جمعی است که در مذاهب و ادیان سراغ داریم، و خوشحالم که با توجه متولیان حج، بسیاری از دانشجویان و دانشگاہیان هر سال به عمره و تمتع راهی می‌شوند. و دوست دارم که به هست و تلاش ارجمند، دو شخصیت فرهنگی سختکوش، یعنی: حاجت‌الاسلام قاضی عسکر و دکتر احمد پورنجانی، آثاری امروزی تر و در حال و هوای ادبیات امروز ایران، دربارهٔ این سفر بزرگ، در اختیار آنها قرار بگیرد، و اینگونه بهاد.

با یلی مدد

کمال ملگ کهنتر

کمال الملک، مقدمه دکتر محمدحسن سمسار، با همکاری فاطمه سراجیان، قطع رطبی، ۱۳۳۰ صفحه، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران، ۱۳۸۲.

هنر کمال الملک، کمال هنر این سرزمین است و آنکه دستی در نقاشی و تصویرگری دارد، می‌داند او چه کرده است و می‌داند او چه کرده است، بدون شعر حافظ و نثر سعیدی و حماسه فردوسی و عرفان مولاناست.

این کتاب که در گذشته از سوی سازمان چاپ و انتشارات وزارت هیئت و ارشاد اسلامی، چندین بار به چاپ رسیده بود، این بار در رسیده است و جمع آوری آن از منابع مختلف - اعم از دولتی یا خصوصی - حتمی لای می خواهد که چاپ آن، موزید آن است.

تابولی محمد ابراهیم سراجیارسانی و سراجیده‌ها از جمله نابولهای است که برای اولین بار به چاپ می‌رسد. مسعود روسی و چچی غولبایی و طویل «صحنهٔ سراجیاریانی»، س زینا به قلم سحرآمیز کمال الملک آمده‌اند و همچنین «مغصه طربسه یا کمانچه و تار و ستیور» در یک باب مستقل، اهل مرستی می‌روانند. در این نابولی بسیاری از گذشته‌های موسیقی ایران را بیابند، از آریلن موی سر و صورت گرفته تا جیگوکی لیس شویدین و حالات چوپوها.

نقد و تحلیل یلی خان سراج ارشد بختجاری، علیرضاخان حاجی (عبدالملک)، اله قلیهٔ جزا شمام السلطنه، مرزا عبدالمیلن تنویدیار، عبدالعلی خانباب الملک، همآقند زینا و فقیق و قلم آمده‌اند که آثا محمدخان خواجه با قامت کوبه و چهاره و ظاهر پیر و فرتوش. انکار کمال الملک، هیچ آقا و سروری را به جز ناصرالدین شاه قبول نداشت. تا لار آینه در کنار چندین و چند تصویر از ناصرالدین شاه، گویا این نه مطلب‌اند، اما مقررند کین شاه چه؟ همچوز پدرش، در یک ایوم زینا از نه سالگی تا نسل جالوس بر ابریکه سلطنت، چهل و شش سالگی، و همه اجاشا پای نابلو «خازناد محمد غفاری» آمده است و نشان از ارادت او به شاه قاجار دارد.

کمال‌الملک حتی «صورت‌طور نفس مبارکه که بر حسب امر عبدالعظیمتر اقدم شهریار ای روح‌العظیمین داده، این غلام‌زاده محمد نقاش‌باشی را با قلم محارحش به روی کاغذ آورده است و هر کدام از آنها در یک قاب می‌نویسد. زینت بخش یک دیوار باشد و زیباتی را به کتابت برسانند». دکتر سمسار در آور آمده کتاب با استفاده از منبع مختلف، مسیر زندگی کمال‌الملک را به قلم آورده و مدعی کشفی‌ها را گفته است. این چنینکه روبروه دربارهٔ شاه‌ناچار، تا ما میرای گمشدن جوهرات تخت طاووس و دل آزر دگی نقاش‌باشی و سفر فرنگ و اذوق و ملاق و مشروطه هم راهی و تشکیل مدرسهٔ صنایع مستظرفه و گریز از تهران تا نینش شدن یک چشم و سرانجام درگذشت وی، روح عامی و خوی سرکنش کمال‌الملک که سرانجام موجب درگیری او با دربار پهلوی اول شد، بخصوص بازگردد شده و نشانگر آن است که قدر قیمت هنر و علم در این دیار در گذشته تا به کجا بوده است. از غربت عراف قزوینی گرفته تا مستگیری علامه علی‌اکبر دهخدا در روزهای سرد زمستان سال ۱۳۳۳

توسط افرادی فرماندار نظامی و حسین آزوده، جای که نیست، هر چند که عمل کمال‌الملک قدری عجیب می‌نمود، او «بخازنده ناصرالدین شاه بود، چه فرقی در استفادهٔ کهنه قاجار و مدرن و جدید پهلوی دیده بود، که سر فرود نیارود و کهن عزت گریند در حسین آباد نشانیور او حضور در دربار پهلوی ترجیح دادهٔ کاش خودش می‌د و می گفت. کتاب با سلیقه به چاپ رسیده، اما معلوم نیست تصویر بر چه اساسی دسته‌بندی شده‌اند؟ تصویر کمال‌الملک در صفحات ۸۶، ۱۰۵ و ۱۵۵ آمده است و نابولهای ناصرالدین شاه، صفحات ۳۳، ۳۴ و ۱۸۲ در بر گرفته است و تکی برداری از نقاشان اروپایی به صورت آورده در کتاب آمده است، و چه خوب بود همچون ایوم پرتگانگ به صورت موسوم می چند صفحهٔ پلینی به چاپ می‌رسیدند، هر چند بهتره، اسالی به تصویر کشیدشان باندند.

مسؤلان سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بدی است سمت خود را معطوف چاپ آثار ارزشی هنری کرده‌اند، سر آمد این کتاب‌ها میرزا آقامای است که هر یکگته هنرتیا را به کتاب معرفی کرده است و جای آن دارد که ضمن تشکر و ستایش و چشم به راه چاپ آثاری از این دست بود.

و نکتهٔ اخم عدم چاپ برخی نابولهای کمال‌الملک در این کتاب است که در چاپ‌هایی قبلی وجود داشت، از آن جمله «فضی قناری» که به نظر می‌رسد سهواً در این چاپ نایمده است، امید آنکه تمامی نابولهای کمال‌الملک - از جمله نابولهای موجود در خزانه کتابخانه مجلس شورای ملی ساق - نوان دسترس، بازبید و احیاناً چاپ را بیابد.

شماره ۱۳۳، خشیبه ۱۷، ۱۳۸۲

Amir Mojtahedzadeh

عقل و تعقل، پشتوانه دین و تدین است و دانش و معرفت، پشتوانه ایمان و محبت. در غیر این صورت، پایه‌های دین، تدین، ایمان و محبت بر ریگ روان است و گاه کمترین تندبادهای شبهه یا استدلال مخالف، کاخ باروها و احساسات دینی را فرو می‌ریزد. شاهد این مدعا، متمدنیانی هستند که یکسره دین را کنار نهاده‌ند، پیروان آیین و مذهب و دینی که به این مذهب و دین دیگر گرویدند، معتقدانی سرخست که به تجدیدنظر در اعتقادات خود و پالایش و پیرایش آنها دست زدند. اگر دانش، خرد، آگاهی، شناخت و استدلال نباشد، چه دلیلی بر رجحان دین، آیین یا باوروی به دین، آیین یا باور دیگر است و چه برهانی برای درستی یا نادرستی یک امر اعتقادی؟ از آن گذشته، آن که نمی‌خواهد فردی ساده‌لوح و خویبارور باشد و در آینده، حسرت گذشته تعصب آلود یا ناآگاهانه خود را بخورد، یا آن که نمی‌خواهد دفاع از چیزی کند که درست نیست یا مخالفت با چیزی که درست است، با کدام پشتوانه خردپسند می‌تواند به اطمینان و روشنی و فرزادگی در باورهای خود برسد؟

علم کلام، عهده‌دار مسئول سازی باورهای عقیدتی است. در این راه به استدلال به روشهای گوناگون آن برای مؤمنان و غیرمؤمنان، رفع شبهه و پاسخ به پرسشهای مخالفان دینی و مذهبی و پرورشگران اهل ایمان و ابراد اشکال در عقاید مخالفان می‌پردازد و از کلیه دستاوردهای فکری، علمی و روشهای اثبات مسائل بهره می‌گیرد، تدوین مسائل علم کلام به گونه‌ای کام به کام است و در آن برای اثبات هر موضوع، از مقبولات پیشین نیز کمک گرفته می‌شود، ضمن این که گاه به روشهای جدلی از مقبولات طرف مقابل نیز علیه او استفاده می‌شود.

شیوه استدلال و برهان آوری در کلام، گاه از دستمایه‌های کاملاً فلسفی آغاز می‌شود و به نسنجی که مفاهیم، حقایق و واقعیتهای را اثبات می‌کند یا می‌پذیرد، موارد اثبات شده را نیز مستند قرائ می‌دهد. برای نمونه، مثلا یک کتاب کلامی شیعی، نخست به روش حکما و به اثبات وجود خداوندن و صفات او می‌پردازد و آن گاه که حقیقت پیامبر اسلام و علم تعریف و صفات او (قرآن) را ثابت کرد، در استدلالهای خویش از آیات قرآن و روایات نبوی نیز مدد می‌گیرد، در مسائل مربوط به اثبات عقاید شیعه در برابر دیگر فرقه‌های اسلام نیز افزون بر اینها، از روایات مورد قبول آنها یا مورد قبول فریقین نیز استفاده می‌کند.

این که استدلال و برهانهای کلامی تا چه حد بر پایه‌های محکم و خدشه‌ناپذیر بنا شده‌اند بستگی به میزان استحکام مستندات دارد. البته عالمان یورپی علم کلام در هر دوره در پی آن بوده‌اند که بر محکمترین دستاوردهای گذشتگان در مسائل علمی، فلسفی و سپس مسلمات دینی و مذهبی تکیه کنند، استادهای محکم تازه‌تر را بیایند، استندهای سنت پیشین را واهانند، مباحث مورد نیاز جدید را به علم کلام بیفزایند، شبهه‌ها و پرسشهای روز را پاسخ گویند و روش شناسی و شیوه تدوین علم کلام را بازپیرایی کنند.

اسبب شناسی علم کلام

علم کلام با تمام ضرورتها و فوایدش می‌تواند دستخوش آسیبهای شدی که خواهند توانست آن را از کارایی و اثربخشی ساقط کنند. برخی از این آسیبها را می‌توان بدین گونه برشمرد:
۱)کلام، علمی است عقلی. حتی بخشهای نقلی آن نکتی بر دلایل عقلی دارد. افزون بر این، اگر بپذیریم که پشت هر واقعیت یا حقیقت دینی، واقعیت یا حقیقتی در ناموس هستی و جهان واقع نهفته است است که از آن یک علم یا معرفت سر درمی‌آورد، می‌توانیم تصور کنیم که با تعمق و تدبیر و پیشرفت علمی و معرفتی می‌توان برای جزه جزه، دین و شریعت، حکمت و فلسفه و مستندی یافت. بنابراین حتی بخشهای نقلی دین نیز به طور مستقل و به دور از پیوستگی پیشین آنها به دلایل و مستندات عقلی، می‌توانند دارای دلایل و برهانی افزون بر آن چه هست باشند.

با این توضیح، از دو نگاه می‌توان کلام را علمی کاملاً عقلی

تصور کرد و ترکیب «عقلی - نقلی» آن تنها می‌تواند از این جهت باشد که برای برخی مقدمات استدلالهای کلامی، شاهدی در گزاره‌های دینی نیز می‌توان یافت.
پایه و مایه علوم عقلی بر تفکر است. متون علوم عقلی، تفکرات مکتوب عالمان گذشته‌اند. پیشرفت علوم عقلی نیز بر تفکر مستمر استوار است. عالم علم عقلی نیز یک اندیشمند نقاد بیوسایست، با این حساب، یکی از افشهای علم کلام می‌تواند این باشد که تبدیل به علم نقلی، آن هم در نازلترین سطح آن شود به این معنی که عالم کلام تنها به نقل براهین، استدلالها و مستندات پیشینیان بپردازد و خود از روح اندیشه روزی، ناآوری، نقد و رد و اصلاح روشها و دستاوردهای پیشین و دفعهه پرشگتری و پاسخیابی بهره‌ای و سرمایه‌ای نداشته باشد.
کتابها و نوشته‌های کلامی نیز تبدیل به متفاوت گذشتگان شوند و از این ویژگی نهی گردند که خواننده را به اندیشه و پرسش وا دارند. در این حالت، کلام، تبدیل به دانشی خواهد شد که بوی کهنگی می‌دهد.

۲)هر یک از مستندات علم کلام -از مسائل فلسفی تا یافته‌های علمی و از آیات کتاب آسمانی گرفته تا روایات ۱۰۰گانه خدشه‌دار در استدلال، استاد یا دلالت روبه‌رو باشند یا روبه‌رو شوند، مایه تزلزل در استدلالهای کلامی خواهند شد.

۳)در استدلالهای جدلی - که در آن، معذتات و مستندات مخالف، گرچه درست نباشند - مبنایی برای رد دیگر معذتات و مستندات او قرائ می‌گیرد، بیم آن است که نادرستی مستندها و استدلال به آنها برای رد سخن مخالف، مایه ایجاد شبهه برای خواننده در درستی آن مستندات بشود یا مثلا استناد به بخشی از یک روایت مخالفان مایه توهم خواننده در قبول بخشی دیگر از آن شود که ساختگی است. حتی اگر هدف علم کلام جوابیایی حقیقت باشد، این گونه استدلال به چیزهایی که در اصل مورد قبول ما نیستند، وارد کردن امور غیر حقیقی به علم کلام است.

در هر حال، جدل در علم کلام، تنها به قصد ساکت کردن مخالف آن هم به هر قیمتی، پیامدهایی دارد. بنابراین، تنها گونه‌هایی از استدلهای جدلی را باید در این علم به کار برد یا آنها را به گونه‌ای باید به کار برد که آسیبها و کژفهمیهای دیگر در پی نداشته باشد.
۴)دورماندن علم کلام از جریانهای فکری گذشته و امروز در داخل و خارج، بخیبری از شبهه‌ها در طی قرون و اعصار تا به امروز، تا آگاهی از مبانی عقیدتی فرقه‌ها و نحله‌های کوچک و بزرگ و نیز و درشتی که وجود دارند و عدم ارتباط با عالمان و سرمداران ادیان و مذاهب و نگرشهای دیگر که به نحوی منتقد عقاید ما یا در ستیز با آن‌اند، و بی‌توجهی به مسائل مطرح شده در کلام جدید و فلسفه دین یکی از عوامل ایستایی علم کلام می‌تواند باشد.

در برابر آن، نقد روشهای گذشتگان و اصلاح مبانی روشها و استدلالهای کهن کلامی، بازآرایی علم کلام و یافتن پاسخیهای جدید، اطلاع از مسائل فکری دینی، شبهه‌ها، فرقه‌ها، نحله‌ها، ادیان و مذاهب و مبانی کلام جدید و گردآوری نظر مخالفان یا روشنیهای گوناگون شفاهی یا مکتوبانه‌ای، رایانه‌ای و از طریق کتاب، نشریه، فیلم و دیگر ابزارهای ارتباطی می‌تواند به نیازشناسی و نیازسنجی در این علم کمک کند، به آن یورپایی مستمر ببخشد و علم کلام را به‌هنگام و پاسخگوی پرسشهای روز سازه، کشف سریع و به‌هنگام مسائل و ۵)آن چه در دین ۴گفته شد، با همه اهمیت آن، تنها می‌تواند علم کلام را به نقطه سر به سر برساند و آن را پاسخگو سازد. اما باز تا این مرحله، علم کلام گرچه فعال است اما حالتی انفعالی دارد و بسته به شرایط و نیازها و پرسشهای روز حرکت می‌کند.

در اینجا علم کلام، پزشک و درمانگر است و مراجعات بیماران را پاسخگوست.

اما فراز از این، می‌توان و باید رسالتی برای علم کلام قائل شد و آن، پیشگیری و به اصطلاح واکنسه کردن فکری است. به عبارت دیگر، علم کلام باید دفع دخل مقدر کند، شبهه‌های احتمالی و پرسشهای آبی را به‌مدت‌تیروی تخلیل و تدبیر و تدبیر حدس بزند و

ای عیسی‌یاد کن آن‌گاه که تو را کتاب و حکمت و تورات و انجیل آموختم
قرآن کریم، سوره مائده(۵)، بخشی از آیه ۱۰۰

اگر دانش را از معدن آن فرا می‌گرفتید و آب را از سرچشمه‌های زلالش می‌نوشیدید و خویبها را از کانونش می‌اندوختید و راه روشن را در پیش می‌گرفتید و جاده حق را می‌سویید، بیگمان راه‌های رشد و پیشرفت [بر شما آشکار می‌شد و نشانه‌های راه] را بیان هویدا می‌گشت.
امیر مومنان علی (ع)، گوینده، میزان الحکمه، حدیث ۹۵۸۸، به نقل از لاکانی

دنیاجه

لزوم بازنگاری علم کلام

این پرسشها و پاسخیها را پیش از طرح شدن توسط مخالفان، به گوش و ذهن و اندیشه مخاطب بسپارد تا بنای عقاید مخاطب در برابر لژرژشهای فکری آسیب نبیند و مایه بیماریای مخاطب در برابر هر عامل بیماریزایی آتی نشود.

تنها به انتقاد شبهه نشستن و پاسخ تهیه کردن، دو اشکال دارد؛ یکی اتلاف وقت و دیگر، غفلت از استدلالهایی خودی که ممکن است حلالی از اشکال نباشند.

۶) به چند دلیل لزومی به این نیست که دامنه علم کلام به اصول عقاید محدود شود:

اول این که تفکیک اصول و فروع و اساساً طبقه بندی آموزه‌های دینی به اصل و فرع امری هم نسبی، هم عهده‌بند پذیر هم بحث انگیز است و بر فرض آن که مشکلی نداشته باشد، آن‌گاه که شبهه پیش آید، گاه می‌توان بر پایه نادرستی فرع، به نادرستی اصل رسید. دوم، فلسفه یکایک احکام؛ فلسفه مواضع پیشوایان دین و ادیان در مسائل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و نظامی، فلسفه تاریخ؛ فلسفه اخلاق و از این دست معارفی که جولانگاه چراها و پاسخیها هستند، سختی کامل یا عدم کلام دارند.

عقیده و عمل از یک سو و هستی، خیر، آموزه‌های دین و دستوره‌های دینی از دیگر سو و این که دین، منظومه و نظامی است که سازوی دومی و سازگاری یا بیرون داده، مایه سرات مباحث هر بخش دین به هر بخش دیگر خواهد شد.

چهارم، صلاح حدی گرفتن فلسفه اموری مانند فقه، اخلاق و تاریخ در این است که دانشی استدلالی با روش شناسی خاص خود به آنها اختصاص یابد. و این دانش و روش را باید در علم کلام جست.

۷)فراز از اینها، بیگانگی علم کلام از مسائل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، نظامی و انتظامی روز، یکی از عوامل ایستایی آن می‌تواند باشد.

علم کلام باید از همه جریانها و رخدادهای روز، دستمایه فکری بگیرد، تجزیه و تحلیل عقیدتی را آنها و برای آنها داشته باشد، اساس واقعیتها نظریه سازی و نظریه‌پردازی کند، پاسخیهای روز و روپسند یابد و واقعیتهای موجود را عرضه‌ای برای آزمون مسائل نظری و اصلاح برخی مبانی فکری سازه که با واقعیت تطبیق نمی‌کنند و پیش از این توهم درستی درباره آنها بوده است.

۸)این پندار که شیوه‌های استدلال در علم کلام منحصر به همین روشهای سنتی است، چه درست باشد چه نباشد، می‌تواند مایه ایستایی علم کلام شود. این احتمال را باید داد که روشهای استدلال در علم کلام، منحصر به شیوه‌های موجود نباشد و بتوان از روشهای دیگر اقتاع و استدلال نیز بهره برد.

۹)به همین نحو جزمیت در تبویب علم کلام و شیوه ارائه هر عنوان و زیرعنوان کلامی و تدوین کتابهای آن، می‌تواند مانع به فعلیت رسیدن بسیاری از کاربردها و کاربریهای بالقوه آن شود. این حقیقتی است که تدوین و تبویب هر علم باید متناسب با پرسشها و نیازهای زمان و مکان صورت بگیرد.

۱۰)به حکم خرد و آموزه‌های دینی، حق، از هر که باشد، پذیرفتنی است. ممکن است با همه افکار و عقاید یک‌تر مخالف باشیم اما او تنها در یک مسئله کلامی، استدلالی بدیع و محکم آزرده نباید بی‌توجهی به این استدلال، بیگمان می‌توجهی به حقیقت خواهد بود. در بازنگاری علم کلام، بهره‌گیری از استدلالهای درست آنها که در همه جهات یا برخی جهات همانندمانی اندیشمند نیز ضروری است.

در انتها، بدیهی است که بازنگاری علم کلام، نیازمند متولیان و حضور؛ دلسوز برای دین؛ شبهه‌پذیر؛ دقیق؛ موشکاف و به دور از ساده‌لوحی؛ و دارای سعه صدر است که البته امکانات مالی لوازم آسایش و ارتباطی کافی برای پیشبرد این مهم در اختیار داشته باشند، چنین حرکتی می‌تواند به تولید متونی مادر بینجامد که دستمایه بسیاری نگارنها و تحریرهای گوناگون برای مخاطبان مختلف در سنتین و موقعیتهای متنوع خواهد بود.

یادداشت بر یک کتاب

شیراز: نصرنی

حاجی بعد از این: سفرنامه ای متفاوت از حج

طرح جلد: همین که می بینید.

قطع کتاب: زغنی.

شمار صفحات: ۱۲۰.

تصویرهای کتاب:مسجدجامع عتیق شیراز

نقشه عربستان سعودی؛ بریده‌هایی از روزنامه الشده؛نقشه مسجدالحرام ازبالاقشه حد حرم مکه؛ عکس «حاجیان افغانی خویلیده زیر سایه کایون»؛صفحه‌ای از روزنامه AnabNews؛ روی جلد نوارهای قرآن، موسیقی غربی و موسیقی طراز عکس متن جزوه‌ای که راننده عرب به عنوان تکرار به زبان داده بود؛صفحه‌ای ورزشی

از روزنامه AnabNews شامل مصاحبه با یک یوکسور و همسرش؛ نقشه‌های مدینه، مسجدالنبی و حرم پیامبر(ص) و…

۶

پشت جلد کتاب: «این نوشته، درد دنیا، پشتمنا و عقایدی است که به پنهان یک سفر به نگارش درآمده است. حرفهای فردی از نسل انقلاب ۱۳۵۷ ایران به پنهان سفر حج… این اظهارات، تنها به منزله عکسی از یک فرد در یک برهه خاص زمان است؛ نه بیشتر و نه کمتر. ششمی که خود را «حاجی» نمی‌داند بلکه شاید یک «حاجی» بعد از این باشد؛ شاید…»

وقتی این کتاب را ورق می‌زنید و فهرست و نگه‌هایی از متن را می‌خوانید، از همان آغاز درمی‌یابید که باری تفاوت در میان نگارنده‌های مرتبط با حج و روزبه‌روز هستید. این کتاب که نوشته یک دوزخه ایرانی است که به همراه مادر و خواهرش توفیق زیارت خانه خدا را یافته، مجموعه‌ای است از اطلاعات گوناگون و لازم درباره حج. از موضوعهای تاریخی و جغرافیایی گرفته تا فلسفه احکام و مسائل احساسی که در لایه‌های سفرنامه‌ای جذاب و خواندنی‌ترین گنجانده شده است. به هنگام خواندن این سفرنامه، شما با واقعیهایی ملموس و عینی سفر حج و مسیره‌های مرتبط با آن «از ایران تا عربستان

۱ بعد از آن باید می‌رویتیم پیش آقای دکتر جوانی که دفترچه‌های مخصوصی زوار را می‌گرفت و مهر تأیید بر آن می‌زد. دکتر دمام سرش پایین بود و اصلاً به ما نگاه نمی‌کرد. خودش دفترچه‌ها را ورق می‌زد و به سؤاها جواب می‌داد. سؤاها را راجع به میزبانهایی مختلف، از ده تا سؤال، یکی را از مزارع می‌پرسید… به من که پرسید، پرسید: «ایمانیهات طبیعی بود؟» گفت: «مجردم. خیالت کشید و دیگر هیچ چیز پرسیدم و نند. تدریجاً زد و جلوی سؤاها علامت زد و آخر کار هم با شرمندگی عذرخواهی کرد.»

۲

نیمه و یاد جحفه حالت خاصی دارد. مهربان است. مثل نسیمی که لب درامی وزد و مثل آسمان مهر و مهربانیت در فشار دستی هنگام مصافحه هر کسی مهارت خوب دوست دادن را نمی‌داند اما نسیم اینجا صعب‌مهارتی دارد.»

۳

«شب آخر بود یابید خدا حافظ می‌گردیم؛ و به قول یکی از همسفرها: «با خدا که خدا حافظی نمی‌کنند.»

۴

فهرست: قبل از شروع و رفتن بارفتن؟ مسئله این است؛ «می‌تواند غیر یونیسکو، بی‌جهت غربی؛ زوار پر زور و عربستان، اعلان و سؤالا از محرم تا محرم آن خانه کوچک و گرم؛ «شقه پنجم عزیز؛ مومنان اول سفری؛ «کاخ ایوبیسی و قصر سعیم؛ بوی فورمه مسیری؛ «آیال کافی است؛ یک تیر و صدها مذهب انسان شدند از روستا؛ «مشت و بسنه، مشت بازا؛ دورویی و مسند؛ از نراج تا نضر؛ و اما زخم و خشک؛ گنجشک که کردگنهای؛ دینامیک مسفرینی حج؛ «استانگان قطعی؛ موسیقی اصل برمی‌سنگ، میسلمان، انسان هونی؛ مکه به از مسیم خنک؛ فال قهون و کره ماهه آنجا که مادرم خندیده؛ باغ بهشت؛ «وزارت با دوز تند؛ یک قدم به خط پایان؛ «حاجی بعد از این؛ منابع.»

۵

عنوان کتاب: «حاجی بعد از این. نویسنده: سوده حجاز».

تازه‌های دنیای دین

آزاده‌نسی

The History of the Muslim World: The Making of a Civilization to 1405

تاریخ جهان اسلام:

راز موفقیت یک تمدن تا ۱۴۰۵ میلادی

نویسنده: ورنر ا. اگری (Werner O. Egger) ۲۵۶ صفحه، ناشر: Prentice Hall، سال انتشار: ۲۰۰۳، بهای: ۲۵ دلار. این کتاب معرفی و شرح چگونگی پیدایی و راز موفقیت جهان اسلام از ابتدا تا اوج تمدن اسلامی است. نویسنده با ملاحظه و عناصر مؤثر و جدت‌بخشی را که سبب پیوند مسلمین جهان شده شناسایی کرده و به بررسی ویژگیهای عوامل نهادآفرین پرداخته است. روی همینجین موضوعهایی نظیر اقتصاد، سیاست، عقاید و در نهایت پیشرفت جامعیت اسلامی را مشخصه

پیدایش و توسعه جهان اسلام در گذر قرون می‌نماید. بخش دیگری از این اثر توضیحی در زمینه برخی قوتها و مفرات حاکم بر دود و سنت با تجارت و بازرگانی و فراردهای جاری در مسلک اسلامی است.

منبع: Barnes & Noble.com

Cradle & Crucible: History and Faith in the Middle East

مهد تمدن و جایگاه حوادث، تاریخ و اعتقاد

در خاور میانه
نویسنده: دایوید فرامکین، زهی موس و دینگران، ناشر: National Geographic، فوریه ۲۰۰۴، ۲۰۴ صفحه، ناشر بهای: ۱۷٫۰۰ دلار.

در گذر سالها، خاورمیانه همواره به عنوان نقطه صطف و محل تقاطع بسیاری از رویدادهای جهانی از بحث انگیزترین مناطق دنیایه به‌شمار رفته است. وجود تمدن استثنایی بین‌النهرین و مصر نیز عامل پدیداری گونه‌ای تلاش و کشمکش در تاریخ بشر به‌شمار می‌آید. این کتاب از رزشمند که توسط جمعی از نویسندگان بلندپایه به نگارش درآمده با تصاویر و نقشه جزئیات تاریخی، فرهنگ، مذهبی همراه است. شروع کتاب به دوره پیش از تاریخ و مراحل و سوابق نخستین تمدن بی‌ظنیر و پارور اسلامی می‌پردازد و در ادامه مشکلات و سختیهای قرون بیستم و بیست و یکم میلادی را بررسی می‌کند. بخش اول آن نخلیص وقایع تاریخی و فراگیر منطقه است که گاه بسیار مطلق و پراشوب به نظر می‌رسد. در واقع نقد و بررسی دوره‌های حاکم و نقش صاحبان قدرت از «دشمنان تا ناسکندر مقدونی» و اروپها و امپها و امپراتوریهایی صلبی و صلیبانی و نیز از دوران عثمانی تا امپریالیسم کنونی است که به شیوه‌ای نوین شرحی از پیوستگی تاریخی، فرهنگ عتی، نفوذپذیری و شخصیت‌سازی را در خاورمیانه ارائه کرده است. بخش دوم با آخر کتاب به پیدایش ادیان بزرگ اسلام، مسیحیت و یهودیت و شیاهنا و مشترکاتشان در اعتقادات و باورهای بنیادین تخصیص داده شده است.

منبع: www. Amazon.com

کتاب تازه‌های بوستان کتاب قم

این کتاب مسائلی درباره روزه است که با سامانه‌های جدید و قابل بهره‌گیری

برای عموم، تهیه و تنظیم شده است.

ترجمه و شرح کلمات

ترجمه و شرح المکاسب، جلد: یازدهم، کتاب الحارات ۱۹ نوشته محی‌الدین

فاضل هرنندی، چاپ اول، قطع وزیری، ۴۴۰ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه، بوستان کتاب

قم (انتشارات دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم) قم، ۱۳۸۲ بهای: ۲۰۰۰ ریال.

این کتاب شامل تعریف، اقسام و احکام خیار و مسقطات خیار است و شامل ۵۱ درس می‌شود هر درس در برگزیده متن، ترجمه و شرح بخشی از کتاب مکاسب شیخ برنضی انصاری است.

تفسیر راهنما

تفسیر راهنما: روشی نو در ارائه تفاهیم و موضوعات قرآن، به گوشش اکبر حامسی راجستانی و جمعی از مستقنان بزرگ لوکنگ و معارف قرآن، جلد نوزدهم، چاپ اول، قطع وزیری، ۷۵۸ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه، بوستان کتاب قم (انتشارات دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم) قم، ۱۳۸۲ بهای: ۳۸۰۰۰ ریال. این اثر مجلد نوزدهم از تفسیر التمسک است که سوره‌های صف (۶۱) تا ممرات (۷۷) را در بر می‌گیرد. در این تفسیر گوشش مؤلفان بر آن است تا با بهره‌گیری از همه منابع و تدبر، کارش و بحث در آیات قرآن، به بیشترین موضوعها، مفاهیم و پیامهای قرآنی دست یابند.

چگونه یابید روزه گرفت؟

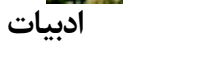
چگونه یابید روزه گرفت، احکام روزه مطابق با نظرات مراجع تقلید و آیات نظام امام خمینی، الراکی، خوبی، گیاهیگانی، بهجت، تبریزی، خاتمی، راجانی، سیستانی، سامانی، سامانی، فاضل قوری، وحید خراسانی، بهجت و مجلسی، عبدالمنعم انصاری و یادالله مقدسی، چاپ اول، قطع وزغی، ۱۶۸ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه، بوستان کتاب قم (انتشارات دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم) قم، ۱۳۸۲ بهای: ۴۰۰۰ ریال.

کتابخانه شماره ۱۳۳، شنبه ۱۷ تیر ۱۳۸۲ ۱۹

دردش

زردین مصدقی

یکصد و پانزدهمین نشست از سلسله نشست‌های کتاب ماه ادبیات و فلسفه تحت عنوان دانشگاه و ادبیات داستانی، برگزار شد.

به گزارش خبرنگار کتاب هفته در ابتدای این مراسم که با حضور دکتر حسن ذوقفقاری، محمد غلام و محسن سلیمانی همراه بود، سابقه‌ای از ادبیات داستانی در دانشگاه و علل بی توجهی به آن از سوی علی‌اسفغر محمدخانی که اجرای برنامه را برعهده داشت مطرح شد.

وی گفت: «اینکه چرا ادبیات معاصر در دانشگاهها نقش مهمی نداشته است برمی‌گردد به سببهٔ داستان‌نویسی که در ایران به طور کلی کم بوده است، دیگر اینکه باید دید آثاری که در دانشگاه به وجود می‌آیند می‌توان مهر ادبیات بر آنها زیا یا نه؟»

سرمدی کتاب ماه ادبیات و فلسفه ادامه داد: «سوین مسآ بر می‌گردد به تأشایی استادان ادبیات ما به داستان‌نویسی جدید در ایران چون آنها در مجموع به ادبیات معاصر چندان آشنایی ندارند زیرا آنان بیشتر ادبیات سنتی مارا خوانده‌اند و در ضمن امکانات تدریس در این زمینه نیز کم است.»

محمد خانی گفت: «کارگاه‌های نوسنگی حلاق در دانشگاهها وجود دارند و با این شرایط سعی در توجه به ادبیات در خارج دانشگاه می‌شود، اما در کشور‌های اروپایی به این مسائل توجه خاصی دارند. موانع آثاری نیز دلیل دیگری برای عدم توجه به داستان‌نویسی در دانشگاه‌هاست.»

در ادامه حسن ذوقفقاری کارشناس ادبیات داستانی و برنامه‌ریزی آموزش و پرورش در خصوص سهم ادبیات داستانی در کتب قبل از دانشگاه گفت: «طی ۱۳۷۲ سال تحصیل قبل از دانشگاه، دانش آموزان فقط ۲۲ عنوان کتاب دارند که از مجموع ۱۰۰ درس در ده ابتدایی ۵۶ درس شناخت داستانی دارد و در دوره راهنمایی ۶۶ درس وجود دارد که ۲۰ درس آن سنجایی کاملاً داستانی دارد. از ۳۶۱ درس در دبیرستان نیز ۱۰۰ درس داستانی است.»

وی افزود: «در کل ۱۸۶ درس از ۵۳۷ درس مقاطع تحصیلی شکل داستانی دارند. در مجموع نیز ۹۲ درصد سهم ادبیات ایران و ۸ درصد سهم ادبیات جهان است. با توجه به این آمار می‌توان گفت نقش آموزش و پرورش در آموزش داستان و داستان‌نویسی قبل از ورود به دانشگاه خوب و به حد کافی است. طبق اطلاعات ما در دانشگاه متون داستانی تدریس نمی‌شود و کمتر به حوزه

داستان‌نویسی و ادبیات نظری آن توجه می‌شود و صرفاً به بعد واژگانی و معنایی آنها می‌پردازند که امپداریم در دانشگاه‌ها به این امر توجه شود و با برنامه‌ریزی صحیح این نقص برطرف شود.»
ذوقفقاری در پاسخ به این سوال که گنجاندن ادبیات داستانی معاصر در کتب درسی از سوی معلمان و دانش آموزان با چه استقبالی مواجه بوده است، گفت: «مقلاتی که از طریق مجله رشد به دست ما می‌رسد راضی است تا تفهیم آنها چه نظری در این زمینه دارند. دوم اینکه کنکور سراسری و هدف‌نه شرکت در آن، این اجازه را به دانش آموزان نمی‌دهد که بتوانند به همهٔ اهداف نظری یک داستان بپردازند. ولی در کل این دروس سرخ‌خوبی برای علاقه‌مندان به ادبیات داستانی به دست می‌دهد.»
۵۵ درصد دانش آموزان ما تنها کتب مورد مطالعه شان همان کتب درسی است.»

وی در پایان گفت: «به نظر من آموزش و پرورش در این زمینه به طور کلی با موفقیت عملاً گره است.»
این رویت به همراه گزارش دکتر محمد غلام مدیر گروه ادبیات فارسی دانشگاه تربیت معلم بود. وی گفت: «داستان قلمی است که آغاز یا تولد فرزندشکلی می‌گردد که توسط پدر و مادر با قصه‌گویی آغاز می‌شود. داستان از قدیم با اشکال گوناگون وجود داشته است. ۱۰۰ سال اخیر تکنیک داستان‌گری تغییر کرده است.»

این استاد دانشگاه ادامه داد: «داستان در معنای عام به معنی قصه، رمان، داستان کوتاه و داستان بلند است.»
وی ضمن اشاره به اینکه ادبیات داستانی امر جدیدی نیست، گفت: «چگونگی برخورد ما با این سازه فرهنگی مهم است. ما در دوره کارشناسی این رشته ۱۸ واحد درسی

دردش **احمد واسعی**

ادبیات داستانی؛ متن‌ها و دانشگاه

داریم که چیزی کمتر از ۲۰ واحد به داستان‌نویسی و ۵۴ مقوله داستان اختصاص دارد. حسن آنکه همه داستان‌ها نیز یک جور و یکدست نیستند.»

وی افزود: «یک‌ششم متن‌ها چنه داستانی دارند و این نشان از اجحافی است که به ادبیات داستانی می‌شود. در ادبیات کهن ما متن‌های ۱۰۰ درصد داستانی کم نیست که ما به آنها توجه نکرده‌ایم.»

دکتر غلام افروز، بطرز نگاه ما به دروس نیز درست نبوده است. به عنوان مثال می‌تسیم که نام یک کتاب عنوان یک درس شده است. همان طرز که به شعر می‌پردازیم لازم است که به داستان‌نویسی نیز اهمیت دهیم. ما به مقوله نظری داستان‌نویسی نیز بی‌توجه بوده‌ایم. این وظیفه ماست که دانشجویان را با حوزه ادبیات داستانی آشنا کنیم.»

این استاد ادبیات فارسی تصریح کرد: «ما ۱۰۰۰۰ حکایت داریم اما چه وقت نیمه‌هالی بنسیم چرا این حکایت‌ها به این شکل هستند. چرا آنها را با هم تطبیق نمی‌دهیم و بررسی نمی‌کنیم؟ چرا یک حکایت وقتی از یک کتاب به کتاب دیگر می‌رود شکل و ساختار آن تغییر می‌کند؟ همه آنها نیاز به پژوهش دارد آن هم در حوزه ادبیات نظری داستان این حکایت می‌تواند مبانی شکل‌گیری نمایشنامه‌نویسی و داستان کوتاه باشد. وی دکتر غلام ادامه داد: «تاریخ و مبنی واژگان تنها کاری است که دانشجویانجام می‌دهد و ما در آن تحلیل و شناخت ساختار داستان مجرم کرده‌ایم. این مشکلات می‌تواند از طریق عملی شدن و تقویت مراکز فرهنگی و فرهنگسراها هموار شود. داستان می‌تواند قلمی باشد برای دیگر علوم، یعنی آن علوم را در قالب داستان بتوانیم که ماسبقاً این‌چنین نیز مورد غفلت ماست.»

دکتر غلام در ادامه گفت: «در ادبیات داستانی ما در این برنامه‌ها هیچ منبعی حضور حیات علمی دانشگاه علامه طرحی را جهت راه‌اندازی رشته ادبیات داستانی در دانشگاه ارائه داد.»
سپس دکتر محسن سلیمانی که سابقه به آمریکا جهت مطالعه در زمینه ادبیات داستانی آنچاه‌استه است در خصوص ادبیات داستانی در ایران و غرب گفت: «وقتی داستان به شکل امروزی وارد ایران شد (از طریق ترجمه) داستان‌نویسی ما وارد دنیای جدیدی شد.»
وی با طرح سوالی مبس بر اینکه «چطور داستان‌نویسی خلاصه به ۱۵۰۰ واحد آمد، گفت: «یکی از این روش‌ها از طریق متون دوسی بوده است. داستان‌نویسان

اولیه ما وضعیت خوبی داشتند زیرا زمان‌های خارجی را ترجمه می‌کردند و می‌خواندند و بسته به غای وجودی شان آثاری را به وجود می‌آوردند. این شیوه داستان‌نویسی اولیه ما بوده است. وی افزود: بخش اعظم ادبیات غربی ادبیات نو است و مقل ادبیات ما که ریشه تاریخی دارد در ضمن در ارتباط با آموزش داستان‌نویسی خیلی از نویسندگان از کتاب‌های یونس برهه‌برهنه استفاده

دکتر سلیمانی در ادامه، دیگر روش‌های داستان‌نویسی را اینگونه تشریح کرد: «بروش دیگر شرکت زبانی در برخورد را است. اما راه دیگر آموزش از طریق یک معلم است که مثلاً از محضر استاد خاصی بریند که البته یک عیب بزرگ دارد و آن این است که شبها تحت تأثیری وی قرار می‌گیرند.»

این کارشناس ادبیات تصریح کرد: «به طور خلاصه اگر این مقوله شکل آکادمیک به خود بگیرد بیشتر رفت چنانچه حاصل نمی‌شود. چنان‌که یکسری از دروس به دنبال پرورش متفقد هستند و یکسری دروس دیگر به دنبال آموزش داستان‌نویسی می‌باشند. اما بخشی نیز به دنبال تربیت «خواننده خوب» هستند. در مجموع این سه مورد از اهداف دروس داستان‌نویسی است.»

وی ادامه داد: «در غرب داستان‌نویسی با کتبه به نویسندگی حلاق، شکل گرفته است که ترکیبی از داستان‌نویسی، شعرگویی، نمایشنامه‌نویسی و ادبیات کوتاه است. روش‌های داستان‌نویسی حلاق شامل سخنرانی، کارگاه بحث جمعی در مورد یک موضوع و گفت‌وگو با نویسندگان است و امروز آموزش این رشته عبارتند از فنون هنری، مهارت کسب بلد، بجاخانه، تحقیق، فنون نگارش، مقاله‌نویسی و گزارش‌نویسی.»

پایان یکصد و پانزدهمین نشست کتاب ماه ادبیات و فلسفه نیز به پرسش و پاسخ حاضران و مدعین اختصاص داشت که در آن دکتر پاننده خواستار توجه به ادبیات داستانی و تأسیس این رشته در دانشگاه شد. حسن گنجی مسئول ادبیات داستانی فارسی حاضر بر برنامه ۱۰ کم‌شدن ساعت ارائه درماتس گزارشی کرد.

دردشازم در ایران از خارج و دوام از طریق اینترنتی حکمت مطهر به نشانی **www.khamsobatar.com** در ادامه خاتم قوی مسئول بخش دانشجویان این همایش گفت: «این همایش در بخش جنسی، جنسواره دانشجویی دارد که مختص به دانشجویان است و یک روز قبل از همایش برگزار می‌شود.»

وی هدف از برگزاری این بخش از همایش را نهادینه کردن و تقویت آندیشه‌های شهید مطهری درین دانشجویان دانست و گفت: «در طول دوره‌ای که در دانشگاه‌ها فراخوان داریم استقبال خوبی از آن شد.»

وی در پایان گفت: «جنسواره دانشجویی حکمت مطهر در سه بخش از سال مقالات و اول ۲۰ محور است. سابقهٔ سخنرانی و ۱۲ کتاب استاد مطهری و آثار هنری و ادبی دانشجویی شکل شده است. حسنی دبیر همایش نیز در پایان گفت: تاکنون ۱۰۰ اثر گوناگون هنری برای ما ارسال شده است. بیشترین مقالات از کشور آمریکا ارسال شده است و جایزه‌ای ملی تحت عنوان حکمت مطهر در سه بخش کتاب برتر، رساله دکتری برتر و مقاله برتر تدارک دیده شده است.»

از کشورهایی که در این همایش شرکت کرده‌اند می‌توان به آلبانی، پاکستان، آلمان، آمریکا، اندونزی، ایتالیا، فیلیپین، لبنان، مالدی، یونان، ژاپن و… اشاره کرد.

همایش مذکور از ۲۶ اردیبهشت ماه سال آینده برگزار خواهد شد. ازجمله دانشگاه تهران مرکز مدیریت حوزه علمیه قم، فرهنگستان علوم، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، مرکز جهانی علوم اسلامی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، دانشگاه علوم قرآنی (تهران) و… همکاری و مشارکت دارند.

حکمت مطهر

در ۶ جلد می‌آید

اندیشمندان داخلی و خارجی داده شده است.

وی در خصوص آثار آراسانی به دبیرخانه همایش گفت: «تاکنون ۷۰۰ مقاله داخلی و ۵۰ مقاله خارجی پیرامون آسته مطهری و اندیشه‌های وی به دبیرخانه همایش ارسال شده است که از بین آثار داخلی ۵۰ مقاله آنها گزینش شده‌اند تا سخنرانان همایش نیز معلوم شوند.»

حسینی افزود: در نهایت مقالات آراسانی به شکل کتاب می‌جزا در ۶ جلد منتشر می‌شوند.

وی گفت: تعدادی از مقالات و کتاب‌های ایشان به زبان‌های انگلیسی و عربی ترجمه شده‌اند و تاکنون ۲۰ عنوان تحقیق و تألیف در قالب مجله و ویژه‌نامه پیرامون شخصیت علمی شهید مطهری به دوران فارسی و انگلیسی آماده شده است.

وی در ادامه گفت: «ما از دو طریق فراخوان مقاله داریم، یکی از طریق

کتاب ماه ادبیات و فلسفه ۱۳۶، شنبه ۲۷ تیر ۱۳۸۲ ۲۰

زندگ‌ها برای که به صدایم آید

جواد ابراهیم

چیزهای زیادی دیده‌ام و شنیده‌ام، ولی نباید پنداشت که این علم چیز بدی است یا فقط برای استفاده‌های ناچای اختراع شده و توسعه یافته است. این علم ابزاری قدرتمند است که در همه شاخه‌ها و زیرشاخه‌های علوم دیگر کاربرد دارد؛ از علوم انسانی و اجتماعی گرفته تا علوم محض و فناوری. گاهی آمارها رنگ جلوه را به صدایم آوردند که شنیدم آن می‌راند جلوهٔ تجلی بزرگی را به غیر آمارها می‌نویسد، نحوهٔ مدیریت یک مجموعه کوچک یا بزرگ را برای ما مشخص کنند. آمارها می‌توانند عملکرد گذشته ما را هم نشان دهند تا بتوانیم به صحیح‌ترین حرکت بایستیم. حرکت عودبازیم. گاهی این اعداد و ارقام آنقدر اهمیت پیدا می‌کنند که انتشار آنها باعث مشکلاتی می‌شود که به هیچ وجه قابل پیش‌بینی نیست، به همین دلیل مسئولان ترجیح می‌دهند آنها را پنهان کنند یا چیزی از آن به زبان بیاورند بخصوص اگر این اطلاعات عملکرد کلی خود آنها را نشانه بگیرد.

این پنهان کاری تا آنجا پیش می‌رود که حتی آمارهایی که فقط رنگ خطر هستند نه خود خطر را نیز در بر می‌گیرند و از همین جاست که عاملی که خطری بالقوه بوده به بالفعل تبدیل می‌شود. یکی از این آمارها وضعیت توسعه پایدار علمی در کشورها است که در حال حاضر فقط رنگ‌ها را به صدا درآورده است ولی در آینده با عدم توجه به آن و با توجه به رشد نشان همه کشورها، باعث به خطر افتادن استقلال و هویت ملی ما خواهد شد. بنا بر یک تحقیق علمی از سوی چند دانشگاه معتبر وضعیت توسعه پایدار علمی کشورهای مختلف مورد ارزیابی قرار گرفته و کشورها بر این اساس طبقه‌بندی شده‌اند.
میان این شاخص به عامل تعداد پژوهشگران فناوری که به تحقیق توسعه مشغولند، به ازای هر یک میلیون نفر، قشری که رده‌های فراپیش تولید ناخالص ملی در تعداد فعالیت پژوهشی منتشر شده در کشور به ازای هر یک میلیون مقاله منتشر شده است. جایگاه ایران در سال ۲۰۰۱ به ۵۴ این جدول بوده است و در همین سال، سوئد رزیم ششگانه قدس، سوئیس، آمریکا و ژاپن رده‌های اول تا پنجم را به دست آورده‌اند و کشورهای موزامبیک و نیجریه مقام‌های ۱۹۱ و ۱۹۲ یمنی انتهای جدول.

این مقایسه در سال ۲۰۰۲ نیز انجام شده که در این سال کشورهای آمریکا، فنلاند، سوئد، کانادا و سوئیس مقام‌های اول تا پنجم و کشورهای مانی و نیجریه مقام‌های ۱۹۱ و ۱۹۲ و در این میان کشور ما با رشدی چشمگیر (۲) مقام هشاد و سوم را به خود اختصاص داده است.

اینکه در سال ۲۰۰۳ به مقام یازدهم، احتیاجی به محاسبه و تحلیل ندارد.

این رنگ خطری است که به صدایم آمده است.

منتشبی شد

زندگ‌ها برای که به صدایم آید

از آمار زیاد گفته‌ام، از استفاده‌ها و سوء استفاده‌هایی که می‌توان از آمار کرد و از بازی‌های مهیج و تکراری سیستم‌داران و مسئولان با این اعداد و ارقام مظلوم هم

در کشور ما کتابخانه‌های تخصصی فراوانی وجود دارند که در همین نشریه کتاب هفته پیش از ۲۰ تایی آنها معرفی شده‌اند.

در گفت‌وگو با کتابداران این کتابخانه‌ها مطرح شد که هر ساله خیل عظیم اطلاعات از سراسر دنیا به کتابخانه‌های تخصصی ما وارد می‌شوند که با سیستم دست‌ی در اختیار مقاضیان اطلاعات قرار می‌گیرند.

همچنین پژوهشگران نیز افزودند، اتیوه اطلاعات موجود در کتابخانه‌ها، کارهای تحقیقاتی را آسان کرده است اما ارائه خدمات اطلاع‌رسانی با سیستم وکتیبردستی سنتی تنها مانع پیشرفت سریع مراحل هر تحقیق در آزمایشگاههای دانشکده‌ها و پژوهشکده‌هاست.

این در حالی است که اگر سری به سایت‌های تخصصی اینترنتی سراسر دنیا بزنید از تعداد و تنوع کتابخانه‌های دیجیتال که اطلاعات به روز را سریعاً در اختیار پژوهشگران خود قرار می‌دهند شگفت‌زده می‌شوید. کتابخانه‌هایی که دارای بخش‌های مختلف هستند؛ یک بخش امکان انتخاب کتاب‌ها را با ارائه متن الکترونیکی آنها فراهم کرده است و دیگری لیستی از مفاهیم و اطلاعات مرجع نمایش می‌دهد. اما باز هم تأکید می‌کنم که نقطه مشترک همه آنها تلاش برای دسترسی مقاضیان به اطلاعات در کوتاهترین زمان است. خوب بیخود نگفته‌اند که عصر سرعت است!

از جمله این کتابخانه‌ها، می‌توان به کتابخانه تخصصی دانشگاه کرنل (Cornell) در آمریکا اشاره کرد که موضوع اطلاعات موجود در آن مهندسی است. اما این کتابخانه فقط جایگاه اطلاعات نیست که در مراجعه به صفحه اصلی سایت آن کلمات و عبارات مشاهده شده، خدمات اطلاعاتی فراوانی را در مفهومشان گنجانده‌اند.

واقعیت این است که در پشت این صفحه ساده، دنیایی از ترانزفرهای پیچیده وجود دارند که تمام جست‌وجوهای شما را به نتیجه می‌رسانند، یعنی اطلاعات مورد نیازتان را فراهم می‌کنند. اگر می‌خواهید بدانید در این کتابخانه چه می‌گذرد به شما گویم.

کتابخانه مهندسی دانشگاه کرنل شامل منابع

اطلاعاتی با موضوع های مهندسی شیمی و مولکولی، مهندسی محیط زیست و بیولوژی، فیزیک کاربردی و مهندسی فیزیک، علوم کامپیوتر، مهندسی الکترونیک و کامپیوتر، انرژی و… است.

این اطلاعات را می‌توان از میان صدها منبع مختلف شامل کتاب‌ها، ژورنال‌ها، استانداردها، پایت (ساده ثبت اختراع)، کنفرانس‌ها، پایان‌نامه‌ها و… که همگی الکترونیکی هستند، یافت. دسترسی به این منابع کافی است بر روی هر یک از عبارت‌های مورد نظر در قسمت Engineering Research کلیک کنید. مثلاً با کلیک بر روی E-Journals به میان هزاران ژورنالی

راه می‌یابید که بر اساس حروف الفبا مرتب شده‌اند. با کلیک بر روی E-books به صفحه‌ای وارد می‌شوید که در آن امکان مشاهده کتاب مورد نظرتان فراهم شده است.

آنچنان که در شرح خدمات این کتابخانه آمده است، اگر با جست‌وجو در میان خیل اتیوه اطلاعات موجود در این سایت باز هم اطلاعات مورد نیازتان را نیافتید، با مراجعه به ناشران علمی که به این کتابخانه لینک (link) شده‌اند می‌توانید آن اطلاعات را مشاهده کنید.

با توجه به خدماتی که این کتابخانه به مراجعه‌کنندگان ارائه می‌دهد به نظر می‌رسد که همه نیازهای مقاضیان را در نظر گرفته است. یکی از مهمترین خدمات اطلاع‌رسانی آنها تهیه کپی از صفحات الکترونیکی مقالات طولانی است که در مراجعه به www.Library.cornell.edu/EmpireED و یا

کتابخانه مهندسی دانشگاه کرنل

پشت این صفحه ساده خبرهایی هست

پرواضحت هزینه مربوطه به‌وسیلهٔ Credit card قابل تهیه هستند.

واقعیت این است که در پشت چپه ساده بسیاری از سایت‌های اطلاع‌رسانی، دنیایی از فناوری‌ها وجود دارد و به نظر می‌رسد تمام جست‌وجو‌ها را به دست می‌رسانند و حتی آنها را تجزیه و تحلیل می‌کنند و با این روند به خوبی از نیاز کاربر آگاهی دارند. مشاهده موضوعات مهم که به ترتیب میزان توجه کاربران در نظر گرفته شده‌اند، این ادعا را به اثبات می‌رساند. به عنوان نمونه‌ای گویاتر قسمت هر برگ یکی از مطلب درخواست شده شماست که جزئیات آن نیز در بخش دیگر که خودتان باید مشاهده کنید.

با این توضیحات اگر علاقه مند شدید که نگاهی به

سایت www.english.cornell.edu بشناسید کتابداران این روزهای دوشنبه تا پنجشنبه از ۸ صبح تا ۲ صبح فردای هر روز، جمعه‌ها از ۸ صبح تا ۶ بعدازظهر، شنبه‌ها از ۱۰ صبح تا ۶ بعدازظهر و یکشنبه‌ها از ۱۲ ظهر تا ۳ صبح

آمانه از خدمات به شما هستند. بعد از مشاهده سایت حتماً سوالاتی برایتان پیش می‌آید اما اصلاً نگران نباشید. چراکه کتابداران سوالات‌های شما را به صورت الکترونیکی از طریق آدرس emgrnet.cornell.edu و یا شماره تماس ۳۰۳-۶۰۷۰۲۵۵

پاسخگو هستند. حتماً پس از مشاهده این مرکز اطلاع‌رسانی اولین سوالی که برای شما پیش می‌آید آن است که با وجود چنین کتابخانه‌هایی، جایگاه خدمات سنتی قرار دارد؟

اما این سؤال را باید از مدیران کتابخانه‌های تخصصی پرسید. هر چند که بارها پرسیده‌ام و شنیده‌ام که در خدمت ما نیز به جرگه اطلاع‌رسانان الکترونیکی بپیوندیم.»

البته دروغ هم ننگنه‌اند و چندین کتابخانه‌ای که در این راستا قدم برداشته‌اند دلیل بر صحت این ادعاست. ولی طی این مسیر آنچنان به کندی پیش می‌رود که مشخص نیست چه زمانی ما هم می‌توانیم در این باره حرفی برای گفتن داشته باشیم؟ به امید آن روز!

نگاهی به کتاب سرگذشت یک علم-کالبدشکافی نظام آموزشی علم اقتصاد در ایران

به یاد استاد حسین پیرنیا

روزی فرا خواهد رسید که به مفت پرشمارگان کارشناس برسیم. نیسال اول در کجی و همیانی سوری گردیم. این پریشان برپیمان ایجاد شد اقتصاد به چه دردی خورد. بعدا معلوم شد پس از نیم قرن تدریس اقتصاد نظام مشخصی برای تدریس نداریم و تاریخچه این رشته تدوین نشده است.

در کتاب یادشده گفت‌وگوهایی با محمدحسین تمدن جهرمی، باقر فدیری اصلی، منوچهر فرهنگ، محمد مشکوره، حسین مرتضی، فیروز توفیق، علی اکبر شیری‌زاده، بابانید مرودخی، سمعودر وشتاد، علی صادقی نهرانی، به‌فیروزه جعفری، فریبرز رئیس‌دانا، مهدی غروی، جهشید، یوزبان، موسی غنی‌زاده، محسن زمانی، کمال اطهری، حبیب‌الاسلام نظری، حبیب‌الاسلام محمدحضا یوسعی، محمدرضا معینی بابادی و محمد مالمو انجام شده است که خواندنی است. گفته‌ها و داری‌های استادان نامدار و همدیس رفته اقتصاد به‌ویژه دکتر تمدن که استاد بسیاری از اقتصاددانان بوده و هست شنیدنی است. عقاید دکتر موسی غنی‌زاده به دلیل شجاعت در ابراز عقایدش نیز از گفت‌وگوهای جذاب شده است. کمال اطهری نیز داری‌هایی درباره علم اقتصاد و فایده‌های آن کرده است.

پدیدآورندگان بخش پایانی کتاب خود را به دورنمایی از آموزش عامه اقتصاد ایران اختصاص داده‌اند. به نظر می‌رسد اگر کتاب سرگذشت یک علم توسط اقتصاددانان مطالعه و تفحصی بر آن نوشته شود، می‌تواند دستمایه کارهای بعدی قرار گیرد.

کتابخانه‌های دیجیتال

آزادین سین

aseyidine @ Yahoo.com

چه کتابی خوانده‌اید؟

آذر عالی پور: مترجم

عالم عالی پور، کتاب می‌خوانید؟
اگر ارشک را بگیریم، آن طور که دلم می‌خواهد، نه نمی‌خوانم. یعنی آن‌طور که از کودکی جزو برنامم می‌بوده و در زبانم به آن فکر می‌کردم و هدفم نبود که از طریق کتاب نوشتن زندگی‌ام را بگذرانم. نشد، چون مسیر زندگی‌ام عوض شد. متأسفانه آن‌طور که دلم می‌خواهد، به دلیل شرایطی که در زندگی داشتم، نوشتن کتاب بخوالم، به‌طور پرکارنده کتاب می‌خوانم. در آن حد معمول که همه می‌خوانند، من هم می‌خوانم. اما به آن‌طور که دلم می‌خواهد، آن‌گونه که انتظار داشتم. ولی در برنامه زندگی آینده‌ام هست یعنی قرار گذاشتم که از سال آینده به‌صورت حرفه‌ای تر زندگی‌ام را رواقف کتاب بکنم.

آخرین کتابی که خوانده‌اید چه بود؟
آن کتابی که دارم می‌خوانم، هنوز تمام نگرده‌ام. زمانی از آن آلباسی پدس، نویسنده زن ایتالیایی است.

کدام رمان پدس را می‌خوانید؟
رمان *از طرف او* که تا آنال چهار- پنج بار هم تجدید چاپ شده است.

این رمان را چطور دیدید؟
دیگرش را هم ترجمه‌ام. از این رمان هم خیلی خوشم آمد.

رمان لطیفی است. حالت راز دار و واقع بینانه است و... ترجمه‌اش هم که خیلی خوب است. چون آقای بهمن فرانزه ترجمه‌اش کرده ترجمه روانی است. ترجمه‌های فرانزه را دوست دارم.

به نظر شما این رمان یک اثر فینتینیست؟
خوب چرا. با یک رمان فینتینیست هم هست، به هر صورت مسائل زنان را نویسنده در این رمان خیلی خوب مطرح می‌کند. منتها نکاتی را که مطرح می‌کند، برای من که یک زن هستم و دردها و مشکلات زنان را می‌شناسم، خیلی جذاب است. خودم با این مسائل تا حدودی دست و پنجه نرم کردم. به همین خاطر این رمان برای من خیلی جذاب است و خوشم می‌آید. حالا اگر می‌خواهید دید فینتینیستی به این رمان نگاه کنید و یا از دید دیگر، فرقی ندارد. یک سری از واقعیات‌ها را در این مورد زنان مطرح می‌کند، و اقیقت‌هایی که در همه جا برای زنان وجود دارد و

سایر مجله‌ی

صدسال تنهایی

رمان صدسال تنهایی اثر شاخصی کنوین کارمایا مارکز را شاید خویشاوندترین ترجمه‌های فرانزه خوانده باشید. قطعاً ترجمه‌های بی‌نقص بود و در این بهترین ویراستاران آن سال‌ها این رمان را ویرایش کرده بودند و ظاهرآ هیچ مشکلی نداشت. اما بعد از انقلاب این ترجمه هیچگاه مجوز تجدید چاپ نگرفت اما ترجمه‌های جعلی دیگری از این کتاب همه‌جا پخش و تعدیل و با ترجمه‌ای از زبان ترکی به فارسی (به نام ترجمه از من اصلی) از سوی مترجمان گمنام به بازار آمده بود که مخاطب سره را نسنده و می‌شناخت و صدف را از حرفه‌ی همچنان صد سال تنهایی با ترجمه فرانزه افتست می‌شد و با بررسی سایر چهار زبان داشت، اما خواننده نمی‌دانست که این ترجمه تیرم کامل نیست. چرا که بخشی از رمان که مربوط به بخش‌هایی چریکی در آمریکای لاتین محسوب می‌شد از سوی دستگای ساپور رژیم شاه حذف شده بود. حالا ترجمه دیگری از این کتاب به قلم کیومرث پارسایی که به عنوان مترجمی دیده در یکی از معتبرترین مؤسسات انتشاراتی به کار ترجمه و ویرایش مشغول است، متن کامل و تجدید نظر شده مارکز را براساس نسخه اسپانیایی و ویرایش شده سال ۱۹۹۹ میلادی به فارسی برگردانده که باید دست برآورد گفتند. پارسایی که قبلاً چند رمان دیگر ترجمه کرده بود، صدسال تنهایی را از من اصلی اسپانیایی ترجمه کرده و در مقدمه کتاب می‌نویسد: صدسال تنهایی اگر برای صدسال به بهانه‌ی جایگزینی بود این را به خود اختصاص دهد، باز هم جامعه بشری به آن متون است. ترجمه مستقیم این کتاب از زبان اسپانیایی، بسیاری از نکات نامفهوم نسخه‌های پیشین را روشن می‌کند و متن اصلی و واقعی را در برابر چشم‌مان جست و جوگر و ادعان پژوهشگر خوانندگان قرار می‌دهد.

مشروطه ایرانی

دومین کتابی که می‌خواهم به مخاطبان حرفه‌ای نشانه‌ی به‌علاوهٔ ندان به تاریخ معاصر معرفی کنم مشروطه ایرانی، به قلم ماشالله آجوادی است که از سوی نشر اختران در ۵۴ صفحه و به قیمت ۲۲۰۰ تومان چاپ و منتشر شده است. آجوادی در معرفی این کتاب طی

صداقت می‌کند. مشکلاتی که در مورد زبان نویسنده در این اثر می‌گوید، در خیلی از نقاط جهان برای همهٔ زنان وجود دارد. برای من هم این مشکلات قابل لمس است. با اینکه نویسنده ایتالیایی است و از دو فرهنگ متفاوت برخاسته‌ام، ولی خیلی از مسائل مطرح شده واضحه که بر شخصیت اول من مگذار. انگار بر ما هم گذشته است. انگار از دل ما حرف می‌زند.

بخشی از این رمان هم به مسائل سیاسی می‌پردازد از این نظر چطور است؟
گفتم که، هنوز این رمان را تمام نگرده‌ام. هنوز به مسائل سیاسی‌اش نرسیدم. تا جایی که خواننده خیلی خوشم آمده، البته راولی، مسائل را از جنبه‌های زنانه و سیاسی دارد مطرح می‌کند، چون حوادث رمان به مسائل سیاسی هم ربط پیدا می‌کند.

غیر از این کتاب دیگری خوانده‌اید؟
آلان بیهردن من فریادونی را هم می‌خوانم. در واقع در ابتدای این رمان هستم به نظر می‌رسد رمان خوبی باشد.

می‌توانید بهترین کتابی را که در این سال‌ها خوانده‌اید، معرفی کنید؟
من از زمان *بچراغ‌ها را خاموش می‌کنم* نوشته زویا پیرزاد خیلی خوشم آمد. از میان رمان‌های ترجمه شده هم رمان *مثل آب برای شکلات* اثر خانم اسکوتل را خیلی پسندیدم. این رمان خیلی زیبا و لطیف است.

نویسنده در این اثر داستان را با شوگردی نو روایت می‌کند، یعنی حسن آموزش آشنیی رویدادها پیش می‌رود.
بله، همین طوراست. چون این رمان، داستانی است که خیلی از عشق می‌گوید، شاید چون خیلی هم زنانه است برای من بیشتر قابل لمس است. با هم سنت‌هایی داشتم که دست و پاگیر بوده و مشکلاتی برای زنان درست می‌شد. نویسنده هم به نظر من خیلی طرفداری از زنان را بیان کرده است. در لایه‌های ستورات آشنیپی هر بار بخشی را مطرح کرده است. یعنی در ابتدای هر فصل با آشنیپی شروع می‌کند و بعداً دو مشکلات آن دختر که یکی از شخصیت‌های رمان است، می‌آید. البته این رمان عاشقانه هم هست. بیان نویسنده خیلی شگفتناک است. مترجم این کتاب هم خاتم میراث می‌گوید که ترجمه خوبی داشت و ناشرش هم انتقادات ووشنگران بود.

روی پیشخوان

آدمت درباره تاریخ اندیشه سیاسی جنبش مشروطه خواری در ایران می‌گذرد، دریچه توپیر به گستره اندیشه تجدیدخواهی ایرانیان باز کرده و پرتوی بر برخی از زوایای ناشناخته آن افکنده است.

مطالعه این کتاب فضات را با پیرامون بسیاری از چهره‌های تأثیرگذار تاریخ معاصر عوض خواهد کرد.

نوشتن از چه‌ها...

آدم چه‌ها که نوشتن؟ عنوان مجموعه مقالات شهزورد زریاب نویسنده افغانی قلم می‌نهد است که از سوی مؤسسه انتشارات عرفان در افغانستان چاپ و منتشر شده است.

زریاب در مقدمه کتاب می‌نویسد: نام این دفتر را از بیبی از ضمیر واضف باختری گرفته‌ام. بیسته‌های این دفتر، در سال‌های گوناگون، در نشریه‌های بیرون‌میزی چاپی شده‌اند.

دوازده مقاله کتاب ... چه‌ها که نوشتیم؟ پیرامون ادبیات، نقد ادبی، فرهنگی، فلسفی... است و آخرین پیرامون با عنوان *ابن اسلام سستی عزیز ما* در مورد عرفان، اسلام و جهان‌اندیشی زریاب پژوهشگر آمریکایی است. این کتاب در ۱۱۱ صفحه و در قطع رزومو آفری چاپ شد و قیمت ۱۶۰۰ تومان به بازار آمد.

جلد ششم پژوهشگران معاصر و هدایت

جلد ششم پژوهشگران معاصر ایران، که به صدق هدایت اختصاص دارد، به قلم موشنگان حسودی نشر فرهنگ معاصر منتشر شد.

این کتاب پس از یادداشت مؤلف در بخش اول به خلق و حوی هدایت می‌پردازد و در بخش دوم نویسندگی هدایت مورد کند و کار قرار می‌گیرد. از تأثیرپذیری تا تأثیر او و در آثارهای مختلفی که هدایت قلم زده، از داستان و رمان گرفته تا سفرنامه و نقلی شعر، از ترجمه داستان‌های کلاسیک تا ترجمه متون یهودی، بخش سوم کتاب زندگینامه هدایت است از دوران کودکی تا اخوانی در پاریس، در فصل دیگر زندگینامه‌های اثر هدایت آمده و در فصل‌های پایانی یادداشت‌ها، کتابنامه، فهرست اعلام و... آمده است. این کتاب در ۱۱۰ صفحه و به قیمت ۱۸۰۰ تومان کامل‌ترین کتاب در شناخت هدایت است.

مجموعه‌ها و کتابها

مهدی بیانی

مهدی بیانی متولد ۱۳۸۵ همدان، در سال ۱۳۸۷ تهران شد و تحصیلات دوران متوسطه را در دارالفنون گذراند و پس از آن در رشته علم فلسفی و ادبیات از دانشسرای عالی فارغ‌الحصول شد. بیانی دکترای ادبیات را از دانشکده ادبیات دانشگاه تهران گرفت و از آن پس به عنوان استاد مشغول تدریس شد و کتابداری دانشگاه تهران را پذیرفت. وی در سال ۱۳۹۴ نخستین سنگ‌های کتابخانه ملی وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد و ریاست آن راه عبود گرفت. انتشار مجله بیان نوین با مدیریت او شروع شد. وی پایه‌گذار انجمن روابط فرهنگی ایران و شوروی بود. دکتر مهدی بیانی یکی از اولین متخصصان زمینه شناخت خط‌ها و نسخه‌شناسی موزیو بود و فن کتابداری و ایجاد کتابخانه در ایران جزء پیشگامان محسوب می‌شود.

دکتر بیانی در شناخت آثار مکتوب عربی و نسخه‌های خطی توانایی و مهارت ویژه‌ای داشت و بسیاری از کتیبه‌های موجود در کتابخانه ملی در دوره ریاست او فراهم آمده است. بیانی در شناخت کتاب‌های کهن، کارشناسی برجسته شناخته می‌شد و در فرآورد ارزش متیناوت، تطهیر و دستنویس نجر فراران داشت و حتی در مجمع بین‌المللی و مراکز ایران‌شناسی در سطح جهان چهره‌ای معربر و صاحب‌نظر به حساب می‌آمد. او در طول زندگی هیچ آوری آثار خودنویسان تلاش و بانی داشت. در همین زمینه دست به تحقیق و پژوهشی زد که قرار بود در هفت جلد چاپ و منتشر شود. مهم‌ترین بخش این مجموعه کتاب سنتنعل می‌خواند. بیانی خطی که ایرانیان متنگر آن بودند، این کتاب در به جلده دست چاپ سیده شد. فصل‌ها در میدان نامی که خودش در قید حیات‌بوده به‌بازار آمد. اما هنگامی که در تارک چاپ جلد سوم آن بوده، دچار بیماری جانکننده شد که او را از دستگیر کرد. دکتر بیانی در سال ۱۳۷۰ چشم از جهان فرو بست. آثاری که از این پژوهشگر برنمایش باقی مانده همچنان از مراع معاصر محسوب می‌شود و مأمور برخی از پژوهشگران است. «سؤال و آثار سومعه»، «فهرست سخنان فارسی»، «فهرست نمایندگان خطوط عربی»، «آکارنامه خوش کتابخانه ملی»، شرح بزرگ‌ترین آثار ملی، «فهرست نمایندگان خطوط عربی»، «آکارنامه بزرگان ایران»، «السوانج فی العیش»، «الذیاع فی وقایع کرمان»، «فهرست نمونه خطوط خوش کتابخانه شاهنشاهی ایران»، «سؤال و آثار خودنویسان ایران» و کتابشناسی کتاب‌های خطی از جمله آثار منتشر شده است. دکتر بیانی آثار منتشرنشده‌ای نیز از خود جا گذاشت که تاریخ باطن‌مساله جواهرات فلسفتی ایران و در تاریخ دریای نوره از آن جمله است.

صاحب امتیاز:
خانه کتاب ایران

مدیر مسؤول: احمد مسجد جامعی
سرمدیروز: علی اصغر مهرشاپور

امور فنی: کلنگرافیک
لیتوگرافی چاپ: اترپابنک
نشانی: خیابان قائم مقام فرهادی
اول فجر (جعب)، شماره ۹، طبقه دوم
صندوق پستی: ۱۳۱۳۰۳۱۳
تلفن: ۸۸۲۰۱۹۹، ۸۸۲۰۸۶۴
نشانی اینترنتی:
<http://www.ketabehfath.com>

